

2020

ÅRS- REDOVISNING



TRYGGHET
FÖR
SVERIGES
ALLA
SERVICEPROFFS

HRAK

HOTELL- OCH
RESTAURANGANSTÄLLDAS A-KASSA

Hotell- och Restauranganställdas A-kassa
Olof Palmes Gata 31, Box 494, 101 29
Stockholm

Telefon 0771-43 50 60

www.hrak.se

Organisationsnummer: 802005-4857

HRAKs verksamhetsberättelse 2020

Textredigering: Karin Pettersson

Layout: Helena Traneving



SMÅKAKOR



INNEHÅLL

Ordförande har ordet.....	4	Revisionsberättelse.....	30
Förvaltningsberättelse.....	6	Bilaga 1 – Synpunkter från HRAK på betänkande SOU 2020:37 – Ett nytt regelverk för arbetslöshetsförsäkringen.....	32
Vår personal.....	9	Ordförklaring.....	45
Väsentliga händelser under räkenskapsåret 10			
Väsentliga händelser efter räkenskapsårets utgång.....	15		
Kassans framtida utveckling.....	16		
Verksamheten i siffror.....	17		
Resultaträkning	22		
Balansräkning.....	23		
Tilläggsupplysningar till resultat- och balansräkning.....	24		
Tilläggsupplysningar.....	25		



ORDFÖRANDE HAR ORDET

Vi gick in i år 2020 med insikten om att den markanta högkonjunktur som präglat arbetsmarknaden under flera år, skulle bromsas in, till mer normala nivåer. Vi hade prognostiserat och planerat för en något ökad arbetslöshet under verksamhetsåret och hade bland annat fokus på att genomlysna orsaker till att hotell- och restaurangbranschen hade så hög arbetslöshet, trots högkonjunktur. Vi såg samband med det stora antal subventionerade anställningar som fanns i vår bransch. I december 2019 var 14 749 av våra medlemmar inskrivna som arbetslösa i någon grad hos Arbetsförmedlingen.

Verkligheten tog en helt annan vändning och i slutet av februari hade insikten om att vi stod inför en överklig och oväntat allvarlig

situation som vi snabbt insåg skulle få omfattande konsekvenser för vår bransch och därmed för vår verksamhet, även om den totala bilden var svår att ta in för hela samhället. Någon månad in på året var många av de aktiviteter och utvecklingsområden som vi sammanfattat i verksamhetsplanen för 2020 helt utagerade.

Vi kan konstatera att den krisplanering vi kraftfullt startade upp initialt utifrån riskanalyser och scenarioarbete gav en bra plattform för en snabb omställning och uppväxling av vår verksamhet. Vårt nära samarbete med Hotell- och restaurangfacket gav oss en tät och nödvändig information om konsekvenser på vår del av arbetsmarknaden, planerade stödåtgärder för branschen och framförallt underlag för vårt prognosarbete i form av varselstatistik. Tillsammans lyfte vi redan i början av mars 2020 många

konstruktiva förslag till politikerna om åtgärder för att säkerställa en så smidig och effektiv hantering av arbetslöshetsförsäkringen som möjligt i ljuset av att vi såg att vi skulle få ta emot extrema volymer av ansökningar, vilket vår verksamhet inte var dimensionerad för.

Vi lämnar verksamhetsåret 2020 med 27 577 av våra medlemmar inskrivna som arbetslösa hos Arbetsförmedlingen och med ca 25 000 ersättningstagare, och samtidigt stor osäkerhet runt när omvärlden kommer att vara tillräckligt säker för branschen att startas upp igen. Vi vet att vi har klarat att hantera en av de största arbetslöshetskriserna i vår bransch någonsin och för det ska vi känna oss stolta, men vi är fortfarande inne i en brinnande pandemi och det är en stor sorg för vår bransch och många av våra medlemmar är svårt drabbade av konsekvenserna av arbetslöshet.

Vi lämnar 2020 och tar erfarenheterna med oss. Vi lämnar 2020 med en starkare organisation än någonsin och vi kavlar upp ärmarna och jobbar på för våra medlemmar och vår bransch. Ett stort tack till all personal som gjort ett fantastiskt arbete under året.

Malin Ackholt
Styrelseordförande



Styrelsen och kassaförstandaren för Hotell- och restauranganställdas arbetslöshetskassa med organisationsnummer 802005-4857 avger härmed följande årsredovisning för verksamhetsåret 2020.

Om inte särskilt anges, redovisas alla belopp i tusental kronor. Uppgifter inom parentes avser föregående verksamhetsår. Nedan anges Hotell- och restauranganställdas arbetslöshetskassa som HRAK.



FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

Information om verksamheten

HRAK:s uppgift är att administrera arbetslöshetsförsäkringen för kassans medlemmar enligt lagen om arbetslöshetsförsäkring ALF och lagen om arbetslöshetskassor LAK. HRAK är en särskild organisationsform med den ekonomiska föreningen som förebild med egna stadgar och eget ansvar för sin organisation och verksamhet. Därtill har kassan en delegerad myndighetsutövning från staten för att hantera arbetslöshetsförsäkringen. HRAK:s högsta beslutande organ är föreningsstämman, vilken bland annat utser styrelsen.

Vårt verksamhetsområde är begränsat till i Sverige anställda inom hotell, restauranger, casinon, kaféer, konditorier, turistanläggningar, spa, bowling, catering, bingoföretag, samt andra nöjesföretag.

Organisation

HRAK har sitt säte i Stockholm. Handläggning, stöd och service avseende ersättningsärenden sker på kontoren i Stockholm, Malmö, Gävle och Västerås. Den operativa ledningen finns i Stockholm tillsammans med funktionerna Ekonomi, IT/Applikation, Återkrav, Omprövning och Juridik.

Kassans ledning

Kassaföreståndare är Karin Pettersson. Biträdande kassaföreståndare är Inger Kilsand. Ledningsgruppen består av verksamhetens chefer och ansvarsfunktioner tillsammans med kassaföreståndaren.

Styrelse

Styrelsen har under året haft 9 (9) sammanträden. Ledningsassistent Helena Traneving är sekreterare i styrelsen.

Styrelsens arbetsutskott

Arbetsutskottet har under året haft 10 (8) sammanträden samt haft följande sammansättning: Malin Ackholt (ordförande), Per Persson (vice ordförande) och kassaföreståndaren samt biträdande kassaföreståndare som föredragande. Ledningsassistent Helena Traneving är sekreterare i AU.

Revisorer

Vid stämman 2020 valdes på två år Auktoriserad revisor är Johan Rönkvist och auktoriserad revisorssuppleant Veronica Carlsson. Båda från Öhrlings PricewaterhouseCoopers (PwC). Förtroendevald revisor är Marianne Sundelius och förtroendevald revisorssuppleant är Fredrik Waller även de valda på två år.

Föreningsstämma

Ordinarie föreningsstämma genomfördes online via mötesplattformen Teams den 16 september 2020. Stämmans dagordning innehöll stadgeenliga val, bland annat val av revisorer och revisorssuppleanter, val av valberedning samtliga på två år samt behandling av Årsredovisning för verksamhetsåret 2019. Stämman beslutade att delegera eventuell justering av budget och medlemsavgift till styrelsen fram till nästa stämma.





Under året har styrelsen haft följande sammansättning

Ordinarie ledamot i HRAKs styrelse		Vald 2019 på två år	
Malin Ackholt, Ordförande		Omval	
Per Persson, Vice ordförande		Omval	
Daniel Jernström		Omval	
Göran Ekström (sr)*		Omval	till och med 31/12 2020***
Viktoria Melin		Omval	
Jasmine Larsson		Omval	
Carina Thomsson (pr)**	Omvald som ledamot		från och med 14 juni 2019
Katja Öz		Nyval	från och med 14 juni 2019
Carl-Michael Leijon		Nyval	från och med 14 juni 2019

Suppleant i HRAKs styrelse		Vald 2019 på två år	
Anna Hjortheden		Nyval	från och med 14 juni 2019
Emil Bäckström		Omval	
Thomas Molinder		Omval	
Susanne Bali		Nyval	från och med 14 juni 2019
Bassem Majid		Omval	
Lena Åman		Nyval	från och med 14 juni 2019
Tural Kokulu		Nyval	från och med 14 juni 2019
Annika Frost (pr)**	Omvald som Suppleant		från och med 14 juni 2019
Greger Bååt (sr)*		Nyval	till och med 31/12 2020***

*) Statens representant (utses av IAF)

**) Personalens representant

***) Från 1/1 2021 är Lars Skoglund statens ordinarie representant och Bo Lundin suppleant



Antal Årsarbetare som ingått i verksamheten

	2020	2019	2018
Antal månader totalt	867,24	703,76	668,36
Antal personer totalt	94	77	73
Medeltal anställda totalt	74	58,65	55,70
Medelantal anställda ekonomi/adm/IT	3	3,65	3,36
Medeltal anställda personal	71	55	52,33
Medeltal anställda kvinnor	57	51,55	48,95
Medeltal anställda män	17	7,10	6,75

VÅR PERSONAL & FÖRVALTNING

Totalt har ca 74 (59) årsarbetare ingått i verksamhetens förvaltning fördelat på 94 (77) unika personer. Av det totala antalet årsarbetare hänförs ca 3 (4) till intern IT/Ekonomi/administration och resterande ca 71 (55) årsarbetare är direkt knutna till kassan kärnverksamhet. I totalsiffrorna ingår även kassans ledning.

Vi har mot bakgrund av att vi ökat i medlemstal med 27% samt ökat från ca 18% till 27% arbetslöshet, utökat vår bemanning med ca 22%. Utöver det har vi haft ett stort antal extra anställda personer som deltagit i våra övertidsinsatser på kvällar, helger och under sommarperioden

Utbildning och kompetensutveckling

Under 2020 har vi fokuserat på forcerad utbildning och kompetensutveckling av vår nyanställda personal med fokus på att de snabbt ska kunna bidra i produktionen. Utöver det har vi haft ca 15 personer som deltagit i Sveriges A-kassors grundutbildning. Vi har haft stort fokus på att fortbilda vår befintliga personal i alla de tillfälliga regelverk som gällt under år 2020. På grund av den extrema situationen under år 2020 har vi inte lyckats att genomföra de utvecklingsplaner som fanns för delar av personalen under 2020.

Finansiering av verksamheten

Vår verksamhet finansieras genom avgifter från medlemmarna. Medlemsavgifterna används dels till att täcka kostnader

för arbetslöshetskassans administration och hantering av försäkringen och dels till betalning av en finansieringsavgift till staten som en delfinansiering av arbetslöshetsförsäkringens kostnader. Storleken på denna finansieringsavgift avgörs av antalet medlemmar per månad och den genomsnittliga dagpenning som betalas ut till de arbetslösa. Av de 142 kr (142) som inbetalas i medlemsavgift per månad och per medlem, utgör ca 84 kr (75) finansieringsavgift under 2020.

Medlemsavgifter

Under 2020 har medlemsavgiften per månad varit 142 kr.

Ekonomi

Vi har en mycket positiv medlemsutveckling under verksamhetsåret vilket är positivt på intäktssidan men då en så stor andel av medlemmarna har ett direkt behov av vår administration påverkar det våra administrationskostnader väsentligt. Utöver det höjde regeringen taken i arbetslöshetsförsäkringen vilket medfört att den genomsnittliga dagpenningen ökat med 55 kr mellan år 2019 och 2020 (källa IAF). Detta har medfört att vår finansieringsavgift till staten per medlem har ökat med nästan 9 kr per månad. Behovet att snabbt utöka vår bemanning väsentligt, genomföra stora utbildningsinsatser och utöka med ytterligare kontor i Stockholm har haft stor påverkan på vår ekonomi. Det var därför ett nödvändigt och välkommet

statligt bidrag om 15,9 miljoner som betalades ut i juli 2020. Bidraget är en engångssumma och ska bidra till att dämpa de ekonomiska konsekvenserna av massarbetslösheten och säkerställa rimliga väntetider för medlemmarna. Eftersom den budget och verksamhetsplan vi lagt för år 2020 sattes ur spel runt mars 2020 fick vi ta fram en särskild pandemibudget. Det har varit oerhört svårt att förutse utvecklingen under 2020 och vi har nödgats att vidta de åtgärder som krävts för att klara det extrema trycket på vår organisation och säkerställa vår personals hälsa och vår samhällsviktiga verksamhet. Vi har planerat för ett underskott under år 2020 och styrelsen har bedömt att det egna kapitalet kan användas till viss del, och att uthålligheten på det egna kapitalet kan minska något, mot bakgrund av den särskilt utmanande situationen. Även för år 2021 budgeterar vi för ett underskott men höjer avgiften från 1 april med 15 kr för att balansera underskottet och påverkan på det egna kapitalet. Krisen har forcerat fram möjligheter till digitalisering och vi ser att vi fortsatt kommer att behöva investera i tekniska lösningar som kan hantera volymer och minska resursbehovet avseende personal. Vår ökning i medlemsantal medför även att vi kommer att ta en större del av gemensamma kostnader via Sveriges A-kassor genom den kostnadsfördelningsmodell som finns som bygger på medlemsantal. Vi ser även att vi har högre volymer och därmed kostnader för skanning, utdata och porto med anledning av den

höga arbetslösheten. Då vi har ökat i bemanning påverkas även licenskostnader som bygger på antal användare. Vi följer den ekonomiska utvecklingen noga och arbetar för att effektivisera

och använda våra medel så att det ger största möjliga effekt för våra medlemmar.

Vi samverkar med närstående organisation i delar som avser administrativ förvaltning av

verksamheten. Samarbetet medför en kostnadseffektivitet som gynnar medlemmarna. Mellanhavanden regleras löpande under verksamhetsåret och utifrån avtal.



VÄSENTLIGA HÄNDELSE UNDER RÄKENSKAPSÅRET

Pandemin

I slutet av februari hade vi insikten om att samhället, arbetsmarknaden och vår verksamhet stod inför ett ytterst allvarligt hot och vår krisplanering startade med kraft. Initialt handlade det om att skapa trygghet för vår personal och att säkerställa deras hälsa och vår organisation. Den 27 februari sände vi ut våra första riktlinjer med förhållningssätt till personalen på grund av covid19. Inom loppet av två veckor hade vi skapat tekniska förutsättningar för distansarbete och förstärkt vår kontinuitetsplanering. Vi vidtog flera säkerhetsåtgärder och införde bland annat förbud mot personliga besök till verksamheten. Det stod tidigt klart att konsekvenserna av pandemin särskilt, snabbt och kraftfullt skulle slå mot sysselsättningen inom vårt verksamhetsområde.

Utöver vår krishantering startade vi upp ett analysarbete rörande vår kärnverksamhet och hade tät kontakt med branschens parter, främst Hotell- och restaurangfacket, samt LO och Arbetsmarknadsdepartementet. Vi tog fram och presenterade många välgrundade förslag på förändringar i vårt regelverk som vi såg som nödvändiga för att klara att hantera den massarbetslöshet vi visste stod för dörren, på ett för medlemmarna tryggt, säkert och snabbt sätt. Vi framförde även tidigt till Arbetsmarknadsministern behov av ekonomiskt stöd för att snabbt kunna växla upp i verksamheten och säkerställa vårt uppdrag.

Vi inledde även en tät dialog med ledningen för Sveriges A-kassor och höll dem kontinuerligt informerade

om de initiativ och åtgärder vi vidtog löpande, då vi var den A-kassa som tidigast och kraftigast påverkades av effekterna av pandemin. Tillsammans med övriga A-kassakollektivet hade vi under första halvåret veckovisa avstämningar.

I mitten av mars höll regeringen en presskonferens där Finansministern uppmanade Sveriges arbetstagare att gå med i A-kassan om man inte redan var det. Följden av detta blev att vi fick in ca 15 000 ansökningar om medlemskap inom loppet av några dagar. Med stöd från Kommunals A-kassa och insatta extraresurser klarade vi att besluta och lämna besked i ansökningarna inom en veckas tid vilket skapade trygghet hos många oroliga arbetstagare i vår bransch.

Vi såg ett stort behov av att utöka vår bemanning väsentligt för att klara det massiva tryck som inledningsvis handlade om att möta många oroliga medlemmar, frågor om nya regler och ersättningsnivåer men främst för att kunna avlasta våra handläggare så att de enskilt kunde prioritera att besluta i ansökningsärenden och betala ut arbetslöshetsersättning. Vid denna tidpunkt då utvecklingen och konsekvenserna av pandemin var svår att överblicka, identifierade vi två särskilt stora utmaningar. Den ena var lokalbehov med anledning av tillfällig förstärkning av bemanningen och det behov av stöd vi visste helt nya medarbetare skulle behöva, och det andra var att kunna rekrytera och utöka bemanningen så snabbt som den kritiska situationen krävde.

Det kändes naturligt att vända sig till vår egen bransch för att rekrytera serviceproffs och att erbjuda arbetstillfällen där uppsägningar på grund av pandemin redan var ett faktum. I slutet på mars inledde vi ett väldigt lyckosamt samarbete med Nordic Choice hotell där de hjälpte till med en snabb rekryteringsprocess och vi avtalade om kontorslokaler inhysta i Clarion Sign hotell, vilket var en väldigt effektiv lösning då hotellet har en direkt närhet till vårt kontor i Stockholm. Den 27 april välkomnade vi 20 nya medarbetare och efter en intensiv men kort utbildning bemannade de telefon redan den 6 maj.

I april fick vi in 19 000 ärenden och även om vi inledningsvis klarade att hålla i våra genomströmningstider (numera väntetider källa IAF) med viss hjälp från IF Metalls A-kassa och Fastighets A-kassa, skapade detta väntetider och köade upp vår hantering. En normal månad

innan pandemin fick vi in ca 8000 ärenden. Vårt prognosarbete indikerade att vi skulle komma upp till ca 17 000 ersättningstagare / unika personer i vår hantering i slutet av året, och behovet av att utöka vår handläggningsproduktion var stort. Då det tar mellan 12 och 24 månader att utbilda en handläggare såg vi ett akut behov att starta en forcerad internutbildning med komplement av utbildning i ordinarie utbildningsplan via Sveriges A-kassor. Vi beslutade att utöka vår bemanningsplan med ca 15 handläggare utifrån våra prognoser avseende arbetslöshet.

Vår personal har beordrats och arbetat övertid från mars. En utmaning för ledningen är att hitta en balans av övertid och återhämtning för vår personals arbetsmiljö och hälsa. Vi väljer en metodisk och reglerad planering. I juni gör vi en medarbetarundersökning och resultatet visar att personalen mår relativt bra mot bakgrund av sin arbetssituation och de livsförändringar som pandemin medför. Ledningen får bra betyg avseende information och att skapa trygghet. Stressnivån är lägre

än den mätning vi gjorde under år 2018 och det är glädjande att vårt NPS (net promoter score) värde ökat väsentligt. Detta innebär att väsentligt fler medarbetare skulle rekommendera oss som arbetsgivare, mitt i en pågående krissituation.

Efter dialog och framställan till Arbetsmarknadsdepartementet enskilt från HRAK och gemensamt via Sveriges A-kassor, fick vi i början av juli, besked om att vi inte kommer att få några regelförenklingar eller administrativa förenklingar i vår hantering av arbetslöshetsförsäkringen, vilket vi hoppats särskilt på. Vi får även beslut från IAF, på uppdrag av regeringen, om att vi kommer att tilldelas 15.9 miljoner kronor i särskilt statligt stöd för att hantera effekterna av pandemin och för att klara att hantera våra volymökningar.

I oktober meddelar IAF att de startat ett tillsynsärende på vår A-kassa mot bakgrund av att vi under sommaren ökat i väntetid upp mot 15 veckor, som är en konsekvens att vi står utan hjälp från annan A-kassa

Arbetslösheten i siffror 2010 till 2020

ÅR	ARBETSLÖSHETEN I %	UNIKA ERSÄTTNINGSTAGARE/ÅR	ANTAL MEDLEMMAR 31 DECEMBER
2010	22,5	11017	49619
2011	21,0	10462	49989
2012	20,5	10252	49938
2013	21,0	10852	51478
2014	19,0	10463	59095
2015	17,4	10896	65551
2016	16,6	11375	70055
2017	16,8	12044	72052
2018	17,3	12543	72805
2019	17,5	12867	73683
2020	26,5	24857	93571

under sommaren och vår personal samtidigt har semesterperiod samt att vi har ett fortsatt extremt stort inflöde av nya ersättningsökande. Vi presenterar vår handlingsplan som ledningen arbetat fram under sommaren som bygger på en omorganisation med ännu tydligare processledning, utökning av vår bemanning och forcerad utbildning och stöd till handläggare. Planen bygger på att vi spår fortsatt höga arbetslöshetsstal fram till slutet på år 2022. Våra analyser ger för handen att vi kommer att ha ett varaktigt behov av utökad bemanning och vi behöver hitta ett alternativ till de tillfälliga kontorslokaler vi hyr via Nordic Choice hotell, för att kunna säkerställa ett väl omhändertagande av våra nyanställda. Vi utökar med ytterligare kontorslokal i Stockholm från november.

Den 1 november implementeras den nya organisationen och effekterna blir tydliga. När vi lämnar år 2020 har vi stegvis sänkt våra väntetider från 15 veckor till 6 veckor, vilket vi får en mycket positiv återkoppling från vår inspektion om i tillsynsärendet.

Sammanfattningsvis har effekterna

av pandemin påverkat omfattningen av vår verksamhet i grunden. På en aggregerad nivå har vi utökat vår bemanning med 22%, betalat ut ca 94% fler ersättningsdagar och ca 103% mer i arbetslöshetsersättning jämfört med år 2019. Vi är den A-kassa som procentuellt har ökat mest i medlemstal med 27% från föregående verksamhetsår och hanterat en ökning i antal unika personer som fått ersättning från oss med 93%, från ca 13 000 unika ersättningstagare på helåret till ca 25 000 unika personer.

Arbetslösheten

Arbetslösheten bland våra medlemmar har under flera års tid före pandemin varit väsentligt högre än på svensk arbetsmarknad i övrigt. Under 2019 var ca 17,5 % av våra medlemmar arbetslösa någon gång under året samtidigt som Sveriges totala arbetslöshetsstal för hela arbetsmarknaden låg på ca 6,8% i slutet av 2019. Under 2020 var 26,5% av medlemmarna arbetslösa någon gång under året. Om man vid slutet av verksamhetsåret 2020 sammanställer antal personer som är delvis eller helt arbetslösa och/eller som är arbetslösa med någon form av arbetsmarknadspolitisk åtgärd och

därmed uppbär aktivitetsstöd ligger HRAK:s totala arbetslöshet på 29% (20%) av medlemmarna i december 2020.

Den osäkerhet på arbetsmarknaden som konsekvenserna av pandemin skapar inom vårt verksamhetsområde är stor. Vi följer utvecklingen noga och vi har sett att varje restriktion som träffat vår bransch har lett till nytt inflöde av ansökningar om arbetslöshetsersättning relativt omgående. Statliga stöd till arbetsgivarna har haft stor betydelse för att mildra effekterna rörande arbetslöshet, men långa handläggningstider för utbetalning av stöden riskerar att påverka utvecklingen negativt. Vi prognostiserar en fortsatt hög arbetslöshet under åren 2021-2022 och det är för handen att framgångarna rörande statens planering för vaccinering kommer att ha betydelse för hur vår del av arbetsmarknaden påverkas och vid vilken tidpunkt det kommer att vända.

Vi ser även att påverkan på vår organisation avseende belastning i administrationen kommer att påverkas av hur väl Arbetsförmedlingen lyckas med sitt uppdrag och sin del av våra arbetslösa medlemmars arbetslöshetsprocess. I slutet

**Genom Kivra har vi sparat 93,55
(53,91) träd alternativt
motsvarande besparat 120,9
(69,7) ton CO2 i utsläpp**

HRAK

HOTELL- OCH
RESTAURANGANSTÄLLDAS A-KASSA

av år 2020 kan vi se att antalet av våra arbetslösa medlemmar som skrivs in i arbetsmarknadspolitiska program ökar.

Medlemmarna

Aldrig tidigare i vår historia har vi ökat i medlemsantal så snabbt och med så många medlemmar under så kort tid. Vi tror att många som varit eller är verksamma inom vår bransch inte tidigare sett behov av att ha en arbetslöshetsförsäkring, att de bedömt risken för arbetslöshet som låg. Med en generösare försäkring och rabatter för medlemsvillkoret i en väldigt osäker tid ökade incitamentet för många.

HRAK:s medlemskår har ökat med 19 888 (878) medlemmar netto under år 2020 och var per den 31 december i antal 93 571 (73 683). Vi fortsätter att öka för sjunde året i rad. Ökningen motsvarar 27% (1,2%).

Organisatoriska förändringar

Som ett led i att möta de utmaningarna vi har i form av stora arbetslöshetsvolymmer har vi genomfört en mindre omorganisation under sista delen av år 2020. Vi har delvis förändrat ledningen av personalgrupperna och minskat den geografiska betydelsen i sammansättningen av team. Vi har en ännu mer uttalad processledning och målet är att skapa ytterligare effektivitet och bra flöden i ärendehantering.

Administrativa stöd och digitalisering

Som ett led i att vi fått stora volymer av sökande kan vi konstatera att den positiva utvecklingen av digitalisering av verksamheten vi haft under de senaste åren har bromsats in un-

der 2020. En väsentligt större andel arbetsgivare har valt manuellt intygande av arbetsgivarintyg och fler medlemmar har valt att sända in pappersintyg som underlag. Trots det lämnar vi året bakom oss med att uppnå målet om att 98% (97%) av våra medlemmar på något sätt har använt e-tjänsten Mina Sidor i sitt ansökningsförfarande.

För att stödja verksamheten i den ansträngda situationen har vi under året implementerat två AI-robotar eller digitala kundtjänstmedarbetare, som möjliggör chatt på vår hemsida och på den inloggade delen i Mina Sidor. Vi har även möjliggjort för medlemmarna att betala sin medlemsavgift via tjänsten Swish. Vi har också infört en helt automatiserad inträdesansökningsprocess och i slutet av året kan vi konstatera att 67% av alla inträdesansökningar hanteras och beslutas utan någon handpåläggning.

Förändringar av regler under år 2020

Som en följd av pandemin införde regeringen tillfällig och nya regler i april 2020 i arbetslöshetsförsäkringen. Syftet var att dämpa negativa ekonomiska effekter.

Här följer en redogörelse av dessa:

1. En medlemsmånad räknas som fyra (13 april 2020 – 3 januari 2021)

Varje medlemsmånad räknas som fyra månader under perioden mars-december 2020. Det betyder att man redan efter tre månaders medlemskap kan ha rätt till inkomstbaserad ersättning, upp till 80 procent av din tidigare lön. I normala fall måste man ha varit medlem minst tolv månader.

2. Kravet på arbetad tid lättas upp (13 april – 31 december 2022)

I normala fall måste man arbeta ungefär halvtid i ett halvår för att ha rätt till ersättning. Nu räcker det om man har arbetat

a. minst 60 timmar per kalendermånad under sex av de senaste tolv månaderna

b. eller minst 40 timmar per kalendermånad och 420 timmar totalt under en sammanhängande period av sex månader.

3. Ersättningstaket blir högre (13 april 2020 – 31 december 2022)

Den medlem som har jobbat heltid och uppfyller ett arbetsvillkor kan få upp till

a. 1 200 kronor per dag om du uppfyller villkoren för inkomstbaserad ersättning

b. 510 kronor per dag om du uppfyller villkoren för grundersättning.

Ersättningens storlek beror bland annat på hur mycket man har jobbat, vad man har tjänat och hur länge man har varit medlem i a-kassan.

4. Karensdagarna slopas (30 mars 2020 – 3 januari 2021)

Under ovan period fick man sättning redan från den första arbetslösa dagen. I normala fall har man sex karensdagar utan ersättning innan man påbörjar en ny ersättningsperiod. Om man har fått karensavdrag efter den 30 mars justerade vi detta retroaktivt, eftersom lagstiftningen tillkom den 13 april 2020 och gällde retroaktivt.

5. Lättare för företagare att få ersättning (13 april-3 januari 2020 samt nytt lagstöd för vilande företag 22 februari)

Den som drivit ett eget företag kan ha verksamheten vilande under 2020 utan att det påverkar din rätt till ersättning från a-kassan i framtiden. I normala fall måste du ha

arbetat i företaget under minst fem år innan du kan få ersättning från a-kassan om ditt företag är vilande på nytt. Däremot kan du alltid söka ersättning från oss om du lägger ner verksamheten helt.

HRAK har analyserat och lämnat in skriftliga synpunkter inför Sveriges A-kassors remissvar avseende bland annat SOU 2020:37 Ett nytt regelverk för arbetslöshetsförsäkringen. Skrivelsen bifogas som bilaga 1 till denna årsredovisning.

Tillsyn

IAF har under året lämnat rapporter avseende granskningar och kartläggningar inom olika områden. Vi har svarat på olika enkäter under året och haft telefonavstämningar veckovis de första månaderna av 2020.

Med anledning av att vi under kvartal 3 ökat våra väntetider väsentligt startade IAF ett tillsynsärende. Den 8 oktober hade vi vårt första möte där vi fick redogöra för alla åtgärder vi vidtagit med anledning av den stora arbetslöshetsökningen och pandemin. Vi redogjorde även för vår plan för att arbeta ner balanser och vid möte den 3 december kunde vi redovisa ett gott resultat med kraftigt sänkta väntetider. Vi har fått mycket beröm från

IAF om vårt sätt att hantera krisen och dialogen fortsätter över nästa verksamhetsår. Från oktober till december 2020 sänkte vi väntetiderna på ansökningar om inkomstrelaterad ersättning från 15 veckor till 6 veckor, trots fortsatt ökat inflöde av ärenden och högst arbetslöshet procentuellt av alla A-kassor.

Interngranskning

Vi har endast genomfört en (tre) interngranskning under året då vi har ansett det nödvändigt att istället prioritera och använda alla våra resurser till att hantera ansökningar och utbetalningar av ersättning. Vi har haft systematiska försäkringsmöten som ett led i kontrollen av handläggningen av ärenden och säkerställande av likabehandling och rättssäkerhet. Detta har varit särskilt viktigt med anledning av de många nya och tillfälliga regler vi fått att hantera under året. Kassan har utöver detta en rad systematiska kontroller och rutiner avseende ärenden i våra applikationer.

Genomströmningstider

Vi avslutar året med resultat avseende genomströmningstider som vi är mycket stolta över, även om vi under året haft perioder av långa genomströmningstider som givetvis varit besvärande för våra medlem-

mar. Det finns olika anledningar till att genomströmningstiderna ökade och den främsta anledningen är att vi fick in ca 19 000 ärenden i april, vilket är ett extremvärde, samt att vi inte haft tillräckligt många handläggare med kompetens för beslutsfattande i relation till den drastiskt ökade arbetslösheten. Det tar mellan 12 och 24 månader att utbilda en handläggare och det fanns inga tillgängliga för anställning vid denna tidpunkt. Vi summerar år 2020 med att vi har klarat att producera nästan 100% mer under året jämfört med år 2019, och att vi endast överstigit vår styrelses genomsnittsmål för verksamhetsåret, om 7 veckors genomströmningstid, med 1 vecka, trots en ca 10% ökning av arbetslösheten på totalen av våra medlemmar. I slutet av året ligger våra genomströmningstider på 6 veckor, trots en historiskt hög arbetslöshet.

Övrig information om verksamheten 2020

Kassaföreståndaren var förtroendevald som ledamot i Sveriges A-kassors styrelse fram till årsmötet i juni månad. Styrelseordförande var sammankallande för valberedning i samma organisation fram till årsmötet.





VÄSENTLIGA HÄNDELSE EFTER RÄKENSKAPSÅRET

Regeringens besked om restriktioner som träffar vår bransch får direkt påverkan på arbetslöshet i branschen. Den 24 februari 2021 meddelar regeringen ett allmänt förbud om öppethållande för alla serveringsställen efter klockan 20.30 och det innebär att det blir ännu svårare för oss att prognostisera påverkan på vår verksamhet och effekterna på arbetslösheten.

Styrelsen beslutar på styrelsemötet i februari att höja medlemsavgiften med 15 kr, från 142 kr till 157 kr, från 1 april 2021 med anledning av de ekonomiska konsekvenserna av hög arbetslöshet i form av ökade administrationskostnader, samt ökad finansieringsavgift.

I januari får vi indikationer om att många av våra arbetslösa medlem-

mar som är inskrivna i program inte fått information från Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan om att ersättningen övergår till aktivitetsstöd och ska ansökas om och betalas ut av Försäkringskassan. Många medlemmar väntar felaktigt på ersättning från oss och vi eskalerar frågan till Sveriges A-kassor som tar frågan vidare.

Arbetsförmedlingen meddelar i februari att de kommer att skärpa sitt kontrolluppdrag ytterligare vilket kommer att innebära ännu fler ärenden att hantera avseende medlemmarna där ersättningsrätten ska utredas.

Vi lämnar in en klagan till Tingsrätten avseende krav från Sveriges A-kassor om betalning av del av kostnaden för den A-kasseakut som

de startade under året. Då vi startade en egen akutinsats i början av år 2020 och haft egna kostnader för den, invänder vi mot kostnadsfördelningsmodellen som använts och menar att fördelning av kostnader ska ske enligt de av stadgarna gällande fördelningsnycklarna. Det är viktigt för oss att insatserna ger mervärde för våra medlemmar. Vi lyckats enas med Sveriges A-kassor och kommer överens om att vi ska erhålla en annan form av stödinsats och återtar därmed vår stämning.

Regeringen meddelar att de ger IAF (Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen) i uppdrag att redovisa hur A-kassorna använt det särskilda ekonomiska stöd som utbetalades i juni och hur det påverkat väntetiderna hos A-kassorna.



KASSANS FRAMTIDA UTVECKLING

Vi planerar för hög arbetslöshet under perioden fram till och med slutet på år 2022. Vi lämnar året med en arbetslöshet som motsvarar 27% av vår medlemskår. Ingen annan bransch har drabbats så drastiskt av arbetslöshet på grund av pandemin även om flera andra branscher har påverkats stort och alla A-kassor kan redovisa en viss ökning av arbetslöshet under året.

En särskilt svår utmaning är att regeringen ändrar förutsättningarna för branschen på veckobasis och med i många fall väldigt kort varsel. Möjligheten att förutspå vår framtida utveckling är starkt sammanflätad med hur väl man lyckas med att bromsa pandemin och hur väl de riktade stöden som finns till vår bransch faller ut för att rädda verksamheter och arbetstillfällen.

Vi spår att vi kommer att fortsätta att ha vår verksamhet i stabsläge under hela 2021 och fortsätta att rusta organisationen för att klara vårt uppdrag så bra det bara går med de förutsättningar som finns. Vi kommer att parallellt med att vi bedriver en prioriterad kärnverksamhet att behöva investera i teknisk utveckling

och hitta effektiviseringar i form av automatisering och robotisering. Vi kommer även att utvärdera vår nya organisation och följa upp vårt processledda arbetssätt för att fortsätta att trimma och utveckla metoder och arbetssätt.

En gemensam grov plan för att byta våra viktigaste verksamhetssystem under år 2021 finns beslutad inom Sveriges A-kassor. Vi kommer att bevaka hur det projektet framskrider noga och ha en tidig och tät dialog med Sveriges A-kassor om våra förutsättningar för ett sådant kritiskt ingrepp under nästa verksamhetsår. Vi ser det som viktigt att inte utsätta vår organisation för risk för påverkan på väntetider så länge arbetslösheten är extremt hög och osäkerheten i vår bransch stor.

Vi ser att många av våra medlemmar är i omställning och byter bransch. Även om vi ökat med nästan 20 000 medlemmar är det osäkert runt hur medlemsutvecklingen kommer att se ut. Vi har ett mål om att vi ska försöka att motivera till ett fortsatt medlemskap även om pandemin motas bort och det kommer en positiv vändning för branschen. Det finns en påtaglig risk att antalet

medlemmar sjunker som en konsekvens av en förändrad arbetsmarknad.

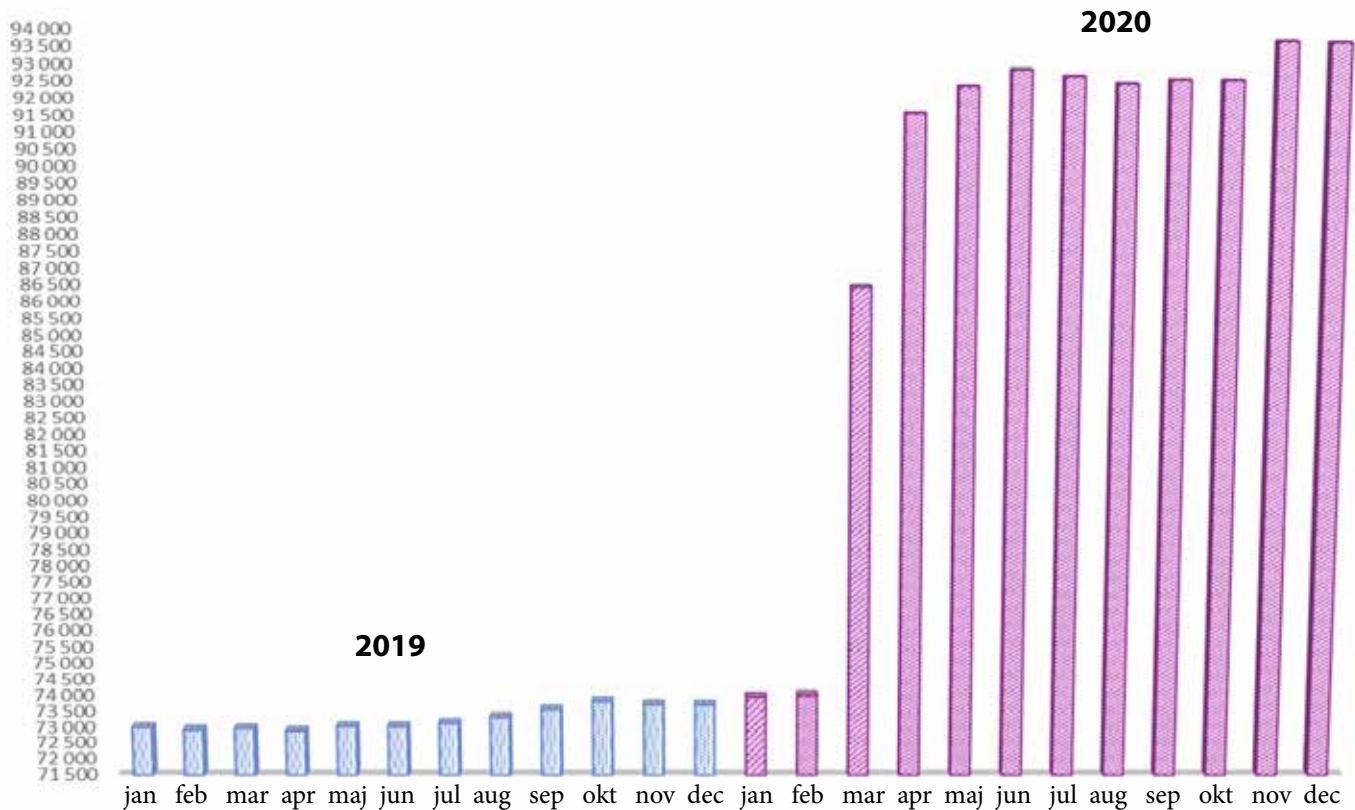
De ekonomiska förutsättningarna för att bedriva verksamhet påverkas av flera olika faktorer där osäkerheten är mycket stor på grund av pandemins effekter på arbetsmarknaden.

Vi ser det som viktigt att ta lärdom av den intensiva och kritiska situationen vi hanterat under år 2020 och kommer att lägga stor vikt vid analysarbete under nästkommande år. Även om ingen kunde föreställa sig eller planera för att vår verksamhet skulle kunna vändas upp och ner på några veckor, är det en ny insikt om behov av att arbeta med "worst case scenario" i riskanalysarbetet.

Vi ser på våra resultat att vi på många sätt har visat att vi axlar vårt uppdrag att administrera arbetslöshetsförsäkringen effektivt och säkert, är en trygghet för många, även i en oerhört utmanande tid. Vi kommer att ta tillvara våra erfarenheter och utvecklas till att bli en ännu tryggare verksamhet för våra medlemmar.

VERKSAMHETEN I SIFFROR 2020

Medlemsutvecklingen



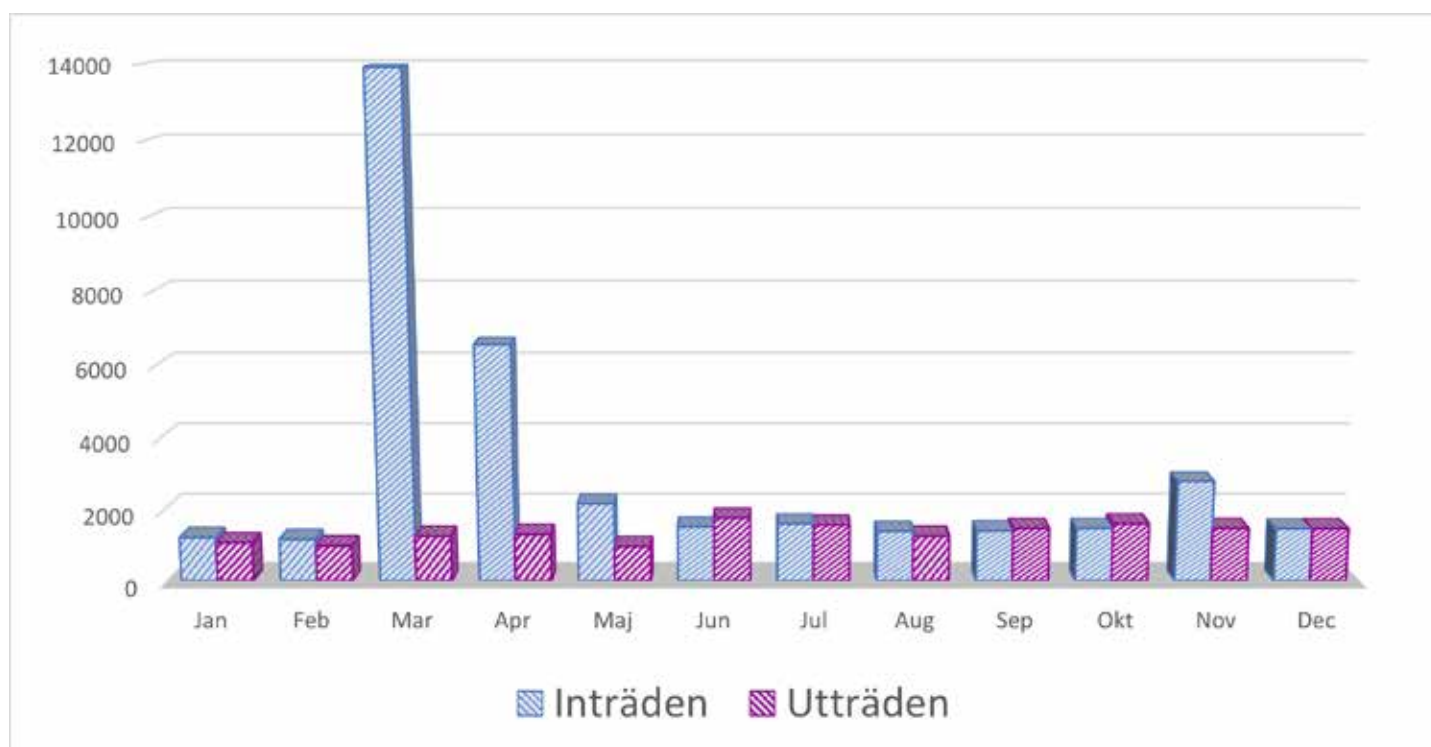
Ovan siffror härrör sig till redovisade uppgifter per månad. Differenser mot visst uttag av siffror på helår beroende på förändringar utifrån bland annat ärenden som ligger för överprövning.

Medlemsantalets växlingar under året januari - december 2020

36 586 (13 542) nya medlemmar har beviljats inträde under året. 16 130 (14 404) medlemmar har utträtt varav 9 863 (8 051) på egen begäran (inklusive övergång), och 5 671 (4 768) på grund av bristande betalning. Antal medlemmar som av andra orsaker har lämnat kassan uppgick till 596 (1585).



In och utträden fördelat per månad 2020



Medlemmar fördelat utifrån ålder och kön 2020

	MÄN	KVINNOR	TOTALT
<=19	383	835	1218
20-24	5244	7054	12298
25-29	8223	7533	15756
30-34	8353	6753	15106
35-39	7577	5629	13206
40-44	6030	4991	11021
45-49	4666	4501	9167
50-54	3346	3704	7050
55-59	2492	2942	5434
60-65	1509	1806	3315
TOTALT	47823	45748	93571
	51%	49%	

PERIOD	MEDLEMSANTAL	VARAV KVINNOR
31 december 2020	93571	45748
31 december 2019	73683	37432

**VÅR STÖRSTA MEDLEMSGRUPP ÄR
MELLAN 25-29 ÅR**

Ärendehantering 2020

Omprövning	2019	2020
Antal inkomna ärenden	(930)	1726
Antal Omprövningsbeslut	(939)	1500
Antal ändrade ärenden	(348)	677

Underrättelse om ifrågasatt ersättningsrätt (Meddelanden från Arbetsförmedlingen)	2019	2020
Antal underrättelser om ersättningsrätt	(19 579)	36 534
Antal som fått bifall (ersättning tillerkänts)	(438)	629
Antal som avskrivits (som lämnats utan åtgärd)	(12 982)	24 199
Antal avslag (som fått sanktion)	(5 922)	11 706

Ärenden till domstol

84 (58) ärenden har överklagats
Förvaltningsrätten har beslutat i 73 (53) ärenden, varav 68 (48) fastställer beslut från HRAK, 4 (4) ärenden ändrar beslut från HRAK samt 1 (1) avskriver ärenden.
Vi har mottagit 6 (4) domar från kammarrätten varav 6 (4) fastställer beslut från förvaltningsrätten och 0 (0) ändrar beslut från förvaltningsrätten.
Vi har mottagit 1 (0) domar från Högsta förvaltningsrätten varav 1 (0) fastställer kammarrättens beslut.

Felaktigt erhållen arbetslöshetsersättning

Under 2020 har HRAK beslutat om återkrav av utbetald arbetslöshetsersättning i 3122 (2386) ärenden.

Kassaföreståndaren har på delegation från styrelsen fattat 219 (263) beslut om uteslutning, fränkännande och polisanmälan enligt fördelning:	2019	2020
Uteslutna	(149)	148
Fränkännande	(26)	41
Polisanmälan enligt bidragsbrottslagen	(88)	30



Utbetald ersättning under 2020

Inkomstrelaterad och grundbelopp	Ersättningsdagar	Utbetald bruttoersättning
2020		
Inkomstrelaterad ersättningsrätt	2 137 520	1 587 500 903
Grundbelopp	304 825	112 608 866
2019		
Inkomstrelaterad ersättningsrätt	1 168 811	810 697 746
Grundbelopp	90 942	26 502 335

Den genomsnittliga dagpenningen i form av inkomstrelaterad ersättning har varit 745 (690) kronor under året.

Arbetslösheten 2020**Arbetslösheten i antal unika personer under 2020**

Källa: Arbetsförmedlingen och Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen

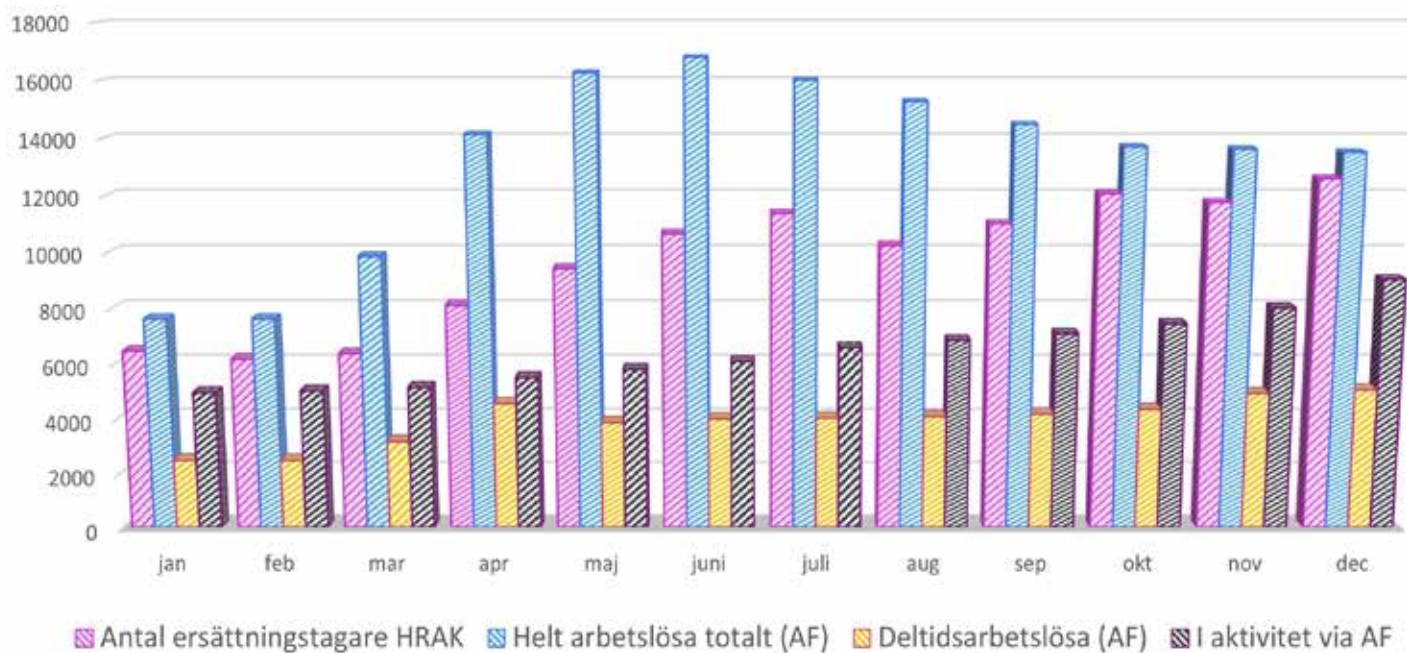
Månad	Helt arbetslösa	Deltidsarbetslösa		Ersättningstagare (HRAK)
	totalt (AF)	(AF)	I aktivitet via AF	
Januari	7607	2460	4939	6450
Februari	7608	2453	4998	6158
Mars	9846	3156	5130	6353
April	14133	4539	5486	8096
Maj	16270	3846	5786	9413
Juni	16805	3985	6075	10653
Juli	16025	4014	6576	11361
Augusti	15279	4078	6839	10231
September	14481	4165	7082	10999
Oktober	13698	4336	7429	12065
November	13624	4913	8001	11751
December	13507	5050	9020	12588

Arbetslösheten i procent av medlemsantalet under 2020 Källa: Arbetsförmedlingen

Månad	Helt arbetslösa	Deltidsarbetslösa	
	totalt (AF)	(AF)	I aktivitet via AF
Januari	10,3	3,3	6,7
Februari	10,3	3,3	6,8
Mars	11,4	3,7	5,9
April	15,4	5,0	6,0
Maj	17,6	4,2	6,3
Juni	18,1	4,3	6,5
Juli	17,3	4,3	7,1
Augusti	16,5	4,4	7,4
September	15,7	4,5	7,7
Oktober	14,8	4,7	8,0
November	14,6	5,2	8,5
December	14,4	5,4	8,6

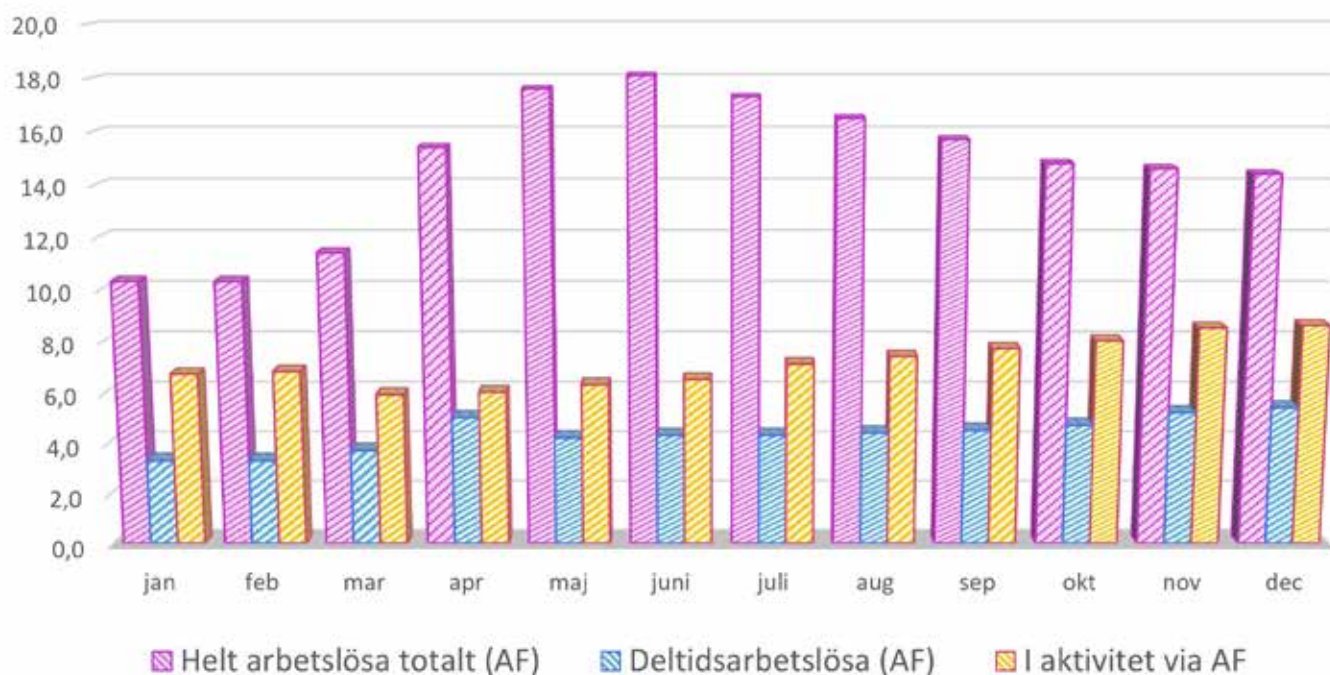
Arbetslösheten 2020 ersättningstagare i antal

Källa: Arbetsförmedlingen och Inspektionen för Arbetslöshetsförsäkringen



Arbetslösheten 2020 i procent

Källa: Arbetsförmedlingen och Inspektionen för Arbetslöshetsförsäkringen



Resultaträkning (tkr)

RESULTATRÄKNING	Not	2020	2019
INTÄKTER			
Medlemsavgifter	Not 1	151 956	125 357
Övriga intäkter	Not 2	<u>16 412</u>	<u>448</u>
SUMMA INTÄKTER		168 367	125 804
ADMINISTRATIONSKOSTNADER			
Personalkostnader	Not 3	-46 520	-34 742
Övriga externa kostnader	Not 4	-31 084	-23 224
Avskrivningar enligt plan	Not 5	<u>-150</u>	<u>-62</u>
SUMMA ADMINISTRATIONSKOSTNADER		-77 754	-58 028
Resultat före avgifter till staten		90 613	67 776
AVGIFTER TILL STATEN			
Finansieringsavgift		<u>-85 951</u>	<u>-66 517</u>
SUMMA AVGIFTER TILL STATEN		-85 951	-66 517
Resultat före finansiella poster		4 662	1 259
FINANSIELLA POSTER			
Finansiella intäkter	Not 6	278	157
Finansiella kostnader		<u>-9</u>	<u>-15</u>
SUMMA FINANSIELLA POSTER		269	143
Resultat före poster arbetslöshetsförsäkringen		4 932	1 402
POSTER ARBETSLÖSHETSFÖRSÄKRINGEN			
Statligt bidrag till arbetslöshetsersättning	Not 7	1 752 551	838 875
Kostnad arbetslöshetsersättning	Not 8	-1 752 551	-838 875
Kostnad ej statsbidragsberättigad arbetslöshetsersättning		<u>-192</u>	<u>-168</u>
SUMMA POSTER ARBETSLÖSHETSFÖRSÄKRINGEN		-192	-168
ÅRETS RESULTAT		4 740	1 234

Balansräkning

BALANSRÄKNING		2020-12-31	2019-12-31
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
MATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR			
Inventarier	Not 5	1 169	149
Summa anläggningstillgångar		1 169	149
Omsättningstillgångar			
FORDRINGAR			
Fordringar statligt bidrag till arbetslöshetsersättning	Not 16	114 976	52 902
Fordringar felaktig arbetslöshetsersättning	Not 9	7 898	6 280
Fordringar ränta återkrav felaktig arbetslöshetsersättning		313	289
Fordringar medlemsavgift		1 668	1 908
Övriga fordringar	Not 10	50 907	15 400
Skattefordringar		64	43
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	Not 12	1 183	340
KASSA OCH BANK		<u>90 019</u>	<u>69 233</u>
Summa omsättningstillgångar		267 030	146 396
SUMMA TILLGÅNGAR		268 198	146 545
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
Eget kapital			
Eget kapital vid räkenskapsårets början		59 407	58 173
Årets resultat		<u>4 740</u>	<u>1 234</u>
Summa eget kapital		64 146	59 407
Avsättningar			
Avsättning felaktig arbetslöshetsersättning	Not 11	<u>7 898</u>	<u>6 280</u>
Summa avsättningar		7 898	6 280
Skulder			
Skulder arbetslöshetsersättning	Not 16	114 976	52 902
Skulder finansieringsavgift	Not 13	15 690	5 566
Skuld till närliggande organisationer		2 977	1 133
Leverantörsskulder		4 396	923
Övriga skulder	Not 14	51 672	15 459
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	Not 15	<u>6 442</u>	<u>4 875</u>
Summa skulder		196 154	80 858
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		268 198	146 545



Tilläggsupplysningar till resultat- och balansräkning

Redovisningsprinciper

Tillämpade redovisnings- och värderingsprinciper överensstämmer med lagen om arbetslöshetskassor, IAF:s föreskrifter samt årsredovisningslagen i tillämpliga delar. Redovisningsprinciperna är oförändrade jämfört med föregående år.

Samtliga belopp är angivna i tkr om inte annat anges.

Medlemsavgifter

Medlemsavgifter redovisas såsom intäkt i den period medlemsavgiften avser.

Övrig intäktsredovisning har bokförts enligt faktureringsprincipen.

Fordringar medlemsavgifter

Fordringar redovisas till det belopp som beräknas bli betalt. Befarade medlemsförluster är fordringar som kassan inte lyckats driva in och bedöms vara osäkra.

Finansieringsavgift

Arbetslöshetskassan redovisar kostnad för finansieringsavgift och arbetslöshetsavgift enligt erhållen debitering från myndigheten för räkenskapsårets kalendermånader.

Statligt bidrag till arbetslöshetsersättning och kostnad arbetslöshetsersättning

Arbetslöshetsersättning och statsbidrag till arbetslöshetsersättning som är hänförlig till räkenskapsåret redovisas som kostnad respektive intäkt oavsett tidpunkten för betalning i enlighet med IAFs föreskrifter.

Fordringar felaktig arbetslöshetsersättning och Avsättning felaktig arbetslöshetsersättning

I enlighet med IAFs föreskrift regleras fordringar felaktig arbetslöshetsersättning och skulder felaktig arbetslöshetsförsäkring endast med stöd och Lagen om arbetslöshetskassor. Fordringar och avsättning

felaktig arbetslöshetsersättning värderas utifrån vad kassan förväntar sig ska bli inbetalt respektive utbetalt.

Övriga fordringar

Fordringar upptas till det belopp som kassan förväntar sig ska bli betalt.

Anläggningstillgångar

Materiella anläggningstillgångar avskrivs systematiskt över bedömd ekonomisk livslängd. Tillämpade avskrivningstider redovisas nedan.

Inventarier

5 år

Leasingavtal

Samtliga leasingavtal, oavsett om de är s k finansiella eller operationella, redovisas som operationell leasing, dvs. leasingavgifterna kostnadsförlöpande.

Tilläggsupplysningar

TILLÄGGSUPPLYSNINGAR	2020	2019
Not 1 MEDLEMSAVGIFTER		
Grundavgift	<u>151 956</u>	<u>125 357</u>
SUMMA	151 956	125 357
Not 2 ÖVRIGA INTÄKTER		
Annat statlig bidrag	15 931	0
Övriga intäkter	<u>481</u>	<u>448</u>
SUMMA	16 412	448
Not 3 MEDELTAL ANSTÄLLDA, LÖNER, ANDRA ERSÄTTNINGAR OCH SOCIALA AVGIFTER		
Medeltal anställda		
Antal månader totalt	867,24	703,76
Antal personer totalt	94	77,00
Medeltal anställda total	74	58,65
Medeltal anställda ekonomi/adm	3	3,65
Medeltal anställda kassapersonal	71	55,00
Medeltal anställda kvinnor	57	51,55
Medeltal anställda män	17	7,10
Löner och andra ersättningar, styrelse och kassaföreståndare	899	832
Löner och andra ersättningar, övriga anställda	30 667	22 146
Sociala avgifter enligt lag och avtal	9 774	7 198
Pensionskostnader, kassaföreståndare	82	75
Pensionskostnader, övriga anställda	2 730	1 996
Övriga personalkostnader	<u>2 368</u>	<u>2 495</u>
SUMMA	46 520	34 742
Styrelseledamöter		
Kvinnor (antal)	5	5
Män (antal)	<u>4</u>	<u>4</u>
SUMMA	9	9
Sjukfrånvaro		
Total sjukfrånvaro	5%	5%
Varav långtidssjukfrånvaro	43%	26%
Sjukfrånvaro för män	6%	2%
Sjukfrånvaro för kvinnor	4%	5%
Anställda 29 år eller yngre	2%	4%
Anställda 30-49 år	5%	4%
Anställda 50 år eller äldre	6%	5%

Not 4 ÖVRIGA EXTERNA KOSTNADER	2020	2019
Befarade och konstaterade förluster medlemsavgifter	2 617	1 986
Övriga externa kostnader	<u>28 466</u>	<u>21 238</u>
SUMMA	31 084	23 224
Not 5 INVENTARIER OCH AVSKRIVNINGAR		
Ackumulerat anskaffningsvärde vid årets början	3 848	3 777
Inköp under året	1 170	71
Ackumulerat anskaffningsvärde vid årets slut	5 018	3 848
Ackumulerade avskrivningar vid årets början	-3 699	-3 637
Årets avskrivningar	-150	-62
Ackumulerade avskrivningar vid årets slut	<u>-3 849</u>	<u>-3 699</u>
SUMMA	1 169	149
Not 6 FINANSIELLA INTÄKTER		
Ränta på återkrav felaktig arbetslöshetsersättning	175	30
Övriga ränteintäkter	<u>103</u>	<u>128</u>
SUMMA	278	157
Not 7 STATLIGT BIDRAG TILL ARBETSLÖSHETSERSÄTTNING		
Statligt bidrag till arbetslöshetsersättning	1 699 275	835 855
Periodiserat statligt bidrag till arbetslöshetsersättning	62 074	10 795
Återbetald arbetslöshetsersättning (till Arbetsförmedlingen)	<u>-8 798</u>	<u>-7 775</u>
SUMMA	1 752 551	838 875
Not 8 KOSTNAD ARBETSLÖSHETSERSÄTTNING		
Arbetslöshetsersättning	-1 699 275	-835 855
Periodiserad arbetslöshetsersättning	-62 074	-10 795
Återbetald arbetslöshetsersättning (från ersättningstagare)	<u>8 798</u>	<u>7 775</u>
SUMMA	-1 752 551	-838 875

	2020	2019
Not 9 FORDRINGAR FELAKTIG ARBETSLÖSHETSERSÄTTNING		
Ingående ackumulerade fordringar	17 033	15 216
Årets tillkommande fordringar	13 448	10 527
Årets betalningar	-9 960	8 612
Årets eftergiftsbeslut	-86	-98
Utgående ackumulerade fordringar	20 436	17 033
Ingående osäkra fordringar	10 753	10 076
Årets värdering	-1 785	677
Utgående osäkra fordringar	12 538	10 753
Utgående redovisat värde	7 898	6 280
Fordringar ≤ 1 år	6 468	5 181
Fordringar > 1 år ≤ 5 år	6 372	4 314
Fordringar > 5 år ≤ 10 år	1 663	1 897
Fordringar > 10 år	<u>5 933</u>	<u>5 642</u>
SUMMA	20 436	17 033
Not 10 ÖVRIGA FORDRINGAR		
Källskatt arbetslöshetsersättning	50 241	14 661
Övriga fordringar	<u>666</u>	<u>739</u>
SUMMA	50 907	15 400
Not 11 AVSÄTTNING FELAKTIG ARBETSLÖSHETSERSÄTTNING		
Ingående avsättningar	6 280	5 140
Årets tillkommande avsättningar	13 448	10 527
Årets betalningar	-9 960	8 612
Årets eftergiftsbeslut	-86	-98
Justering till följd av osäkra fordringar	<u>1 785</u>	<u>677</u>
Utgående avsättningar	7 898	6 280
Not 12 FÖRUTBETALDA KOSTNADER OCH UPPLUPNA INTÄKTER		
Sveriges A-kassor	298	122
Hyseskostnader	198	131
Övrigt	<u>686</u>	<u>88</u>
SUMMA	1 183	340
Not 13 SKULDER FINANSIERINGSAVGIFT		
Finansieringsavgift	<u>15 690</u>	<u>5 566</u>
SUMMA	15 690	5 566
Not 14 ÖVRIGA SKULDER		
Källskatt arbetslöshetsersättning*	50 241	14 661
Övriga skulder	<u>1 432</u>	<u>798</u>
SUMMA	51 672	15 459
*ökning är hänförligt till fler medlemmar		
Not 15 UPPLUPNA KOSTNADER OCH FÖRUTBETALDA INTÄKTER		
Upplupna semesterlöner inkl sociala avgifter	5 064	4 023
Upplupen arbetsgivaravgift	1 018	656
Övriga interimsskulder	<u>359</u>	<u>197</u>
SUMMA	6 442	4 875
Not 16 FORDRINGAR STATLIGT BIDRAG TILL ARBETSLÖSHETSERSÄTTNING RESPEKTIVE SKULDER		
ARBETSLÖSHETSERSÄTTNING		
Ingående periodiserade fordringar statligt bidrag till arbetslöshetsersättning respektive skulder arbetslöshetsersättning	52 902	42 107
Justering ingående fordringar	6 206	3 692
Årets förändring	<u>55 868</u>	<u>7 103</u>
Utgående periodiserade fordringar statligt bidrag till arbetslöshetsersättning respektive skulder arbetslöshetsersättning	114 976	52 902



Styrelsens tack

Styrelsen vill framföra ett varmt tack till alla anställda för goda insatser under året. Styrelsen vill också framföra ett tack till Sveriges A-kassor, Hotell- och Restaurangfacket och övriga samarbetspartners för ett gott samarbete under året 2020.

Stockholm 23 april 2021

Malin Ackholt

Ordförande

Per Persson

Vice Ordförande

Daniel Jernström

Katja Öz

Carl-Michael Leijon

Victoria Melin

Lars Skoglund

Statlig representant

Carina Thomsson

Personalrepresentant

Jasmine Larsson

Karin Pettersson

Kassaföreståndare

Vår revisionsberättelse har lämnats 23 april 2021

Johan Rönnkvist

Auktoriserad revisor, PwC

Marianne Sundelius

Förtroendevald revisor

Revisionsberättelse

Revisionsberättelse

Till föreningsstämman i Hotell- och restauranganställdas arbetslöshetskassa, org.nr 802005-4857

Rapport om årsredovisningen

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen för Hotell- och restauranganställdas arbetslöshetskassa för år 2020.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen, lag om arbetslöshetskassor, Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringens föreskrifter om arbetslöshetskassor och arbetslöshetskassans stadgar och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av arbetslöshetskassans finansiella ställning per den 31 december 2020 och av dess finansiella resultat för året enligt årsredovisningslagen, lag om arbetslöshetskassor, Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringens föreskrifter om arbetslöshetskassor och arbetslöshetskassans stadgar. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker att föreningsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Revisorernas ansvar enligt denna sed beskrivs närmare i avsnitten *Den auktoriserade revisorns ansvar* samt *Den förtroendevalda revisorns ansvar*.

Vi är oberoende i förhållande till arbetslöshetskassan enligt god revisionssed i Sverige. Jag som auktoriserad revisor har fullgjort mitt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens och kassaföreståndarens ansvar

Det är styrelsen och kassaföreståndaren som har ansvaret för att årsredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen, lag om arbetslöshetskassor, Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringens föreskrifter om arbetslöshetskassor och arbetslöshetskassans stadgar. Styrelsen och kassaföreståndaren ansvarar även för den interna kontroll som de bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på misstag.

Vid upprättandet av årsredovisningen ansvarar styrelsen och kassaföreståndaren för bedömningen av arbetslöshetskassans förmåga att fortsätta verksamheten. De upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om styrelsen och kassaföreståndaren avser att likvidera arbetslöshetskassan, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Den auktoriserade revisorns ansvar

Jag har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige. Mina mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på misstag, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller våra uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller misstag och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen.

Som del av en revision enligt ISA använder jag professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer jag riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på misstag, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för mina uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på misstag, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.
- skaffar jag mig en förståelse av den del av arbetslöshetskassans interna kontroll som har betydelse för min revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala mig om effektiviteten i den interna kontrollen.
- utvärderar jag lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i styrelsens och kassaföreståndarens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
- drar jag en slutsats om lämpligheten i att styrelsen och kassaföreståndaren använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen. Jag drar också en slutsats, med grund i de inhämtade

revisionsbevisen, om huruvida det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om arbetslöshetskassans förmåga att fortsätta verksamheten. Om jag drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste jag i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen. Mina slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att en arbetslöshetskassa inte längre kan fortsätta verksamheten.

- utvärderar jag den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.

Jag måste informera styrelsen om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Jag måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de eventuella betydande brister i den interna kontrollen som jag identifierat.

Den förtroendevalda revisorns ansvar

Jag har att utföra en revision enligt revisionslagen och därmed enligt god revisionssed i Sverige. Mitt mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen har upprättats i enlighet med årsredovisningslagen, lag om arbetslöshetskassor och Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringens föreskrifter om arbetslöshetskassor och om årsredovisningen ger en rättvisande bild av arbetslöshetskassans resultat och ställning.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Uttalanden

Utöver vår revision av årsredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens och kassaföreståndarens förvaltning för Hotell- och restauranganställdas arbetslöshetskassa för år 2020.

Vi tillstyrker att föreningsstämman beviljar styrelsens ledamöter och kassaföreståndaren ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalande

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet *Revisorernas ansvar*. Vi är oberoende i förhållande till arbetslöshetskassan enligt god revisionssed i Sverige. Jag som auktoriserad revisor har i övrigt fullgjort mitt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för vårt uttalande.

Styrelsens och kassaföreståndarens ansvar

Det är styrelsen och kassaföreståndaren som har ansvaret för förvaltningen.

Revisorernas ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot eller kassaföreståndaren i något väsentligt avseende företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot arbetslöshetskassan.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot arbetslöshetskassan.

Som en del av en revision enligt god revisionssed i Sverige använder den auktoriserade revisorn professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen grundar sig främst på revisionen av räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på den auktoriserade revisorns professionella bedömning och övriga valda revisorers bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att vi fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser skulle ha särskild betydelse för arbetslöshetskassans situation. Vi går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för vårt uttalande om ansvarsfrihet.

Stockholm den 23 april 2021

Bilaga 1

Synpunkter från HRAK på betänkande SOU 2020:37 – Ett nytt regelverk för arbetslöshetsförsäkringen

I det följande lämnas synpunkter på betänkandet med utgångspunkt från hur utredningens förslag kan förväntas påverka försäkringsskyddet för medlemmarna i HRAK. Kommentarer följer avsnittindelningen i betänkandet och avslutningsvis lämnas några sammanfattande slutsatser.

9. Allmänna villkor och villkor för särskilda kategorier

Åldersgräns

Den föreslagna åldersgränsen på 20 år innebär en försämring jämfört med nuvarande regler för den som uppfyller villkoren för inkomstrelaterad ersättning. Även om begränsningen troligen inte avser ett stort antal sökande kan det konstateras att den inte är ägnad att låta fler att kvalificera sig för arbetslöshetsersättning. Som motiv för begränsningen framhåller utredningen att det är viktigt med en fullföljd gymnasieutbildning samt att det för flera insatser inom arbetsmarknadspolitiken finns en nedre åldersgräns på 20 år. HRAK kan dock konstatera att en gymnasieutbildning normalt sett är fullföljd långt före fyllda 20 år och att jobbgarantin för ungdomar får anvisas den som fyllt 16 år. HRAK anser att den som har skaffat sig en fast förankring på arbetsmarknaden även fortsättningsvis ska kunna försäkra sig mot arbetslöshet på samma villkor som andra oberoende av ålder och avstyrker därför från förslaget.

Arbetsutbud

Att slopa nuvarande bestämmelser om ett minsta arbetsutbud väcker frågor å ena sidan om en sökande i en ny arbetslöshetsförsäkring ska förväntas uppfylla de allmänna villkoren under alla veckans sju dagar och timmar, å andra sidan huruvida ett arbetsutbud som understiger tidigare arbetstid inte ska påverka ersättningsrätten. Utredningen besvarar inte dessa frågor i vare sig avsnitt 9 eller avsnitt 13. Även om den nuvarande bestämmelsen kan uppfattas som ålderdomlig bör en förändring inte ske utan en närmare analys och bedömning av vilka effekter som eftersträvas. HRAK avstyrker därför från det förslaget.

Föreskriftsrätt

Utredningen anser att Arbetsförmedlingen ska få meddela föreskrifter om anmälningsskravet. Arbetsförmedlingen har dock inget övergripande ansvar för arbetslöshetsförsäkringens funktion, vilket är något som a-kassorna fått erfara vid upprepade tillfällen under senare år, och de bör därför inte tilldelas föreskriftsrätt över en så grundläggande del av försäkringsvillkoren. HRAK anser att föreskriftsrätten i första hand bör ligga på förordningsnivå och i andra hand, som idag, hos Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen.

Ungdomsgarantin

HRAK tillstyrker att ersättningsförbudet för ungdomar som avvisar ungdomsgarantin slopas och ersätts

av de generella åtgärdsbestämmelserna.

Tjänstledighet och permittering

Eftersom utredningen i övrigt anser att den arbetade eller anställda tiden i sig inte ska ha någon betydelse för bedömningen av arbetslöshet, annat än vid heltidsanställningar, mister ersättningsförbudet vid tjänstledighet och permittering sin förankring i det föreslagna regelverket jämfört med det nuvarande. Det är svårt att avgränsa ersättningsförbudets omfattning per dag när den arbetade tiden inte beräknas (något som även gäller avgångsvederlag). Vidare kommer den som inte får lön i enlighet med sitt deltidanställningsavtal av någon annan orsak eller av oklara skäl att inte omfattas av något motsvarande ersättningsförbud. Det förhållandet att utredningen anser att dessa bestämmelser behövs pekar på en grundläggande brist i inkomstförsäkringens funktionssätt.

Företagare

Det kan finnas skäl att utvidga företagarbegreppet till att omfatta även det andra stycket i 13 kap. 1 § inkomstskattelagen. Detta eftersom det då klargörs i lagen att vissa uppdragstagare kan omfattas av företagarbegreppet. Det tredje stycket, som avser innehavare av näringsfastighet, är däremot en utvidgning och en särskild kategori i förhållande till bestämmelsen i övrigt. För en innehavare av näringsfastighet beskattas inkomster som näring även om verksamheten

inte har bedrivits yrkesmässigt och självständigt. HRAK anser att det saknas skäl att utvidga företagarbegreppet till att avse denna kategori, som mycket väl kan ha utfört arbete i verksamheten, t.ex. renoverings- eller förbättringsarbete, och som i och med den nya hänvisningen i så fall definitionsmässigt skulle omfattas av företagarbegreppet. Att en verksamhet ger låga inkomster medför, till skillnad från vad utredningen antar, enligt gällande praxis inte något undantag från företagarbegreppet. HRAK avstyrker därför från den delen av förslaget.

HRAK tillstyrker att företag som har bedrivits före ramtiden undantas från bedömningen samt att tidsgränsen för förnyade tillfälliga uppehåll förkortas från 5 år till 3 år.

Den föreslagna bestämmelsen om deltidsföretag innehåller vissa ändringar i förhållande till nuvarande bestämmelser. Man kan konstatera att det fortfarande ställs krav på anställningens omfattning, vilket innebär att a-kassorna kommer att behöva uppgifter om arbetad tid i dessa ärenden. Bestämmelsen innehåller däremot ingen begränsning av omfattningen av deltidsföretaget, förutom att det får antas att omfattningen måste understiga heltid. Utredningen för ett resonemang kring begränsningar i arbetsutbudet på grund av deltidsföretaget, men det är inget som framgår av den aktuella bestämmelsen eller av övriga förslag till lagtext. Det är otydligt hur arbetad tid och inkomst i företaget ska beräknas för att det ska vara möjligt att pröva om verksamheten utökas under arbetslösheten. Till skillnad från nuvarande bestämmelse innebär varje utökning av inkomsten att ersättningsrätten upphör. HRAK anser inte att det är rimligt utan det bör, liksom idag, fastställas en maxgräns

för inkomsten. HRAK anser vidare att en högsta nivå för arbetstiden i företaget bör fastställas så att bestämmelsen endast blir tillämplig på mer begränsade verksamheter. Slutligen bör det förtydligas hur beräkningen av arbetstiden och inkomsten ska göras.

Utbildning

Då nuvarande undantag från ersättningsförbudet under studier bibehålls i stort sett oförändrade kan det konstateras att a-kassorna också i dessa ärenden ofta kommer att behöva uppgifter om arbetad tid. Eftersom kravet på ett minsta arbetsutbud uttryckligen bortfaller i dessa fall kommer det i likhet med andra situationer att uppstå oklarheter och bedömningsfrågor kring arbetsutbudets påverkan på ersättningsrätten.

HRAK tillstyrker att deltidsstudier som överstiger halvtid kan godkännas på samma villkor som gäller för heltidstudier. Vi anser att det finns anledning att förtydliga nuvarande 14 § FALF om den överförs till lag beträffande studiernas/aktivitetens art, längd och förekomst av studie-medel. Det räcker inte med förarbetsuttalanden som inte avspeglas i lagtexten.

Vistelse

Undantaget från ett grundläggande vistelsekrav är otydligt och de resonemang som förs om syftet med bestämmelsen avspeglas inte i lagtexten. Uttalandena om att det kan avse utlandsvistelse under ett par dagar sätter ifråga huruvida de allmänna villkoren behöver vara uppfyllda varje dag eller om det är tillräckligt att de kan uppfyllas inom ett par dagar. Det har stor betydelse för hur a-kassorna ska bedöma hinder generellt. I andra de-

lar av utredningen uttalas att kravet bör vara att den sökande kan stå till arbetsmarknadens förfogande och beredd att ta arbete varje dag som denne gör anspråk på ersättning och att dagar som den sökande varit helt förhindrad ska reducera ersättningen. Om det kravet är uppfyllt, exempelvis när den sökande befinner sig varaktigt i Torneå och har omedelbar tillgång till den svenska arbetsmarknaden, borde längden på vistelsen sakna betydelse. HRAK anser därför att stadgandet är överflödigt och snarare bidrar till en osäkerhet om vad som krävs för att uppfylla villkoren. Den internationella arbetsmarknaden får betraktas som ett komplement till den svenska arbetsmarknaden och bör inte kunna ersätta eller minska kraven på att stå till förfogande för den inhemska arbetsmarknaden, vilket resonemangen om syftet med utlandsvistelsen antyder. Om det skulle anses angeläget att reglera frågan om vistelse på annat sätt än genom de allmänna villkoren vore det en lämpligare åtgärd – med bibehållen kontroll – att återinföra Arbetsförmedlingens möjlighet att meddela dispens för enstaka arbetsintervjuer i utlandet.

Arbetsmarknadspolitiska program

HRAK tillstyrker att det införs ett uttryckligt ersättningsförbud för deltagare i arbetsmarknadspolitiska program.

Lönegaranti

Det är mer osäkert om det behövs ett uttryckligt ersättningsförbud vid lönegaranti i en inkomstförsäkring. I så fall bör förbudet rimligen utvidgas till all utbetald lönegaranti som avser löpande lön oavsett om den utbetalas före eller under uppsägningstid. I likhet med ersättningsförbuden vid tjänstledighet och

permittering är det oklart hur ett förbud ”för den tid ersättningen avser” fungerar i en arbetslöshetsförsäkring som i huvudsak saknar arbetad tid. HRAK ifrågasätter därför behovet av en särskild reglering av lönegaranti i en inkomstförsäkring där ersättningen avses samordnas med inkomster enligt individuppgifter, vilket inbegriper lönegaranti som utbetalats av länsstyrelsen.

Säsongsarbete

HRAK har inget att erinra mot att möjlighet till att införa begränsningar vid återkommande säsongsarbeten tas bort.

10. Inkomstvillkor för rätt till ersättning

Inledning

Att byta från arbetad tid till inkomst som kvalificeringsgrund innebär en genomgripande förändring av den svenska arbetslöshetsförsäkringen. Ersättningens storlek i den inkomstbaserade försäkringen har naturligtvis alltid varit beroende av den försäkrades inkomster, men i förutsättningarna att komma att omfattas av försäkringen har alla individers arbetade tid värderats lika. Konsekvensen blir att den som har arbetat få timmar med en hög inkomst får lättare att uppfylla villkoren medan den som har arbetat många timmar till en liten lön får svårare att kvalificera sig för ett försäkringskydd. Till den senare kategorin torde särskilt höra sådana egenföretagare som låter återinvestera sina vinster i rörelsen, vissa provisionsavlönade och personer som arbetar inom gigekonomin eller med plattformarbete eller liknande – i praktiken många personer som arbetar inom det som brukar kallas den nya arbetsmarknaden och som

huvudsakligen konkurrerar med kostnaden för sin arbetskraft.

För HRAK:s vidkommande kan man konstatera att den som har en minimilön vid okvalificerat yrkesarbete om 126,76 kr idag kan uppfylla arbetsvillkoret med 480 timmar arbete, motsvarande 60 844,80 kronor (360 timmar, motsvarande 45 633,60 kronor enligt de tillfälliga reglerna). För att uppfylla ett inkomstvillkor enligt huvudregeln krävs det nästan dubbelt så många arbetade timmar (120 000 / 126,76 = 947 timmar). I totalinkomsten får dock även medräknas så kallade jämställda ersättningar, som är ett antal olika ersättningar från socialförsäkringen. Det är dock viktigt att hålla i minnet att längre perioder med socialförsäkringsförmåner ofta inte kan räknas med, då dessa kan betraktas som överhoppningsbar tid. För den som inte uppfyller ett inkomstvillkor enligt huvudregeln finns det en undantagsregel, som innebär att man kan kvalificera sig med 4 sammanhängande minsta månadsinkomster om minst 10 000 kronor där jämställda ersättningar inte räknas med.

Det är HRAK:s bedömning att det samlade utfallet av möjligheten att kvalificera sig enligt förslagets utformning och beloppsgränser är förhållandevis neutralt jämfört med ordinarie regler om arbetsvillkor. Vissa grupper som idag inte uppfyller ett arbetsvillkor kommer att uppfylla ett inkomstvillkor, medan det för andra grupper förhåller sig på motsatt vis, exempelvis för nyanlända som inte har haft kollektivavtalsenliga löner eller inkomster av någon betydelse från socialförsäkringen. Enligt utredningens egna beräkningar skulle den samlade täckningsgraden öka med omkring 15 procent, men den siffran framstår som något överdriven med

hänsyn till de antaganden som utredningen gjort utifrån tillgängliga data. Om en jämförelse skulle göras med de tillfälliga reglerna om arbetsvillkor bedömer vi att en mindre andel av HRAK:s medlemmar skulle kvalificera sig än vad som är fallet idag.

En fördel som utredningen framhåller med en försäkring grundad på individuppgifter är att den blir betydligt enklare att administrera för a-kassorna jämfört med en försäkring som grundar sig på intyg från arbetsgivare. HRAK delar uppfattningen att det finns en stor potentiell administrativ fördel när det gäller prövningen i arbetslöshetens inledningsskede – när en ersättningsperiod ska beviljas – men att det omvända förhållandet gäller under den löpande ersättningsperioden vid deltidsarbetslöshet och återkommande arbetslöshet, vilket vi kommer att återkomma till senare. Hur stor den inledande administrativa fördelen i själva verket kommer att bli påverkas emellertid av i vilken omfattning arbetslöshetskassorna på grund av särskilda bestämmelser ändå blir tvungna att inhämta uppgifter från arbetsgivare om arbetad tid eller periodisering av inkomsterna i individuppgifterna.

Närmare synpunkter på vissa bestämmelser

Inkomstvillkor

HRAK anser att bestämmelsen om inkomstvillkorets huvudregel (5 kap. 1 §) borde förtydligas på följande vis:

Rätt till arbetslöshetsersättning har en sökande som inom ramtiden haft

1. en minsta månadsinkomst av förvärvsarbete under minst fyra månader, och

2. en minsta totalinkomst av förvärvsarbete samt andra jämställda ersättningar.

Utifrån utredningsdirektiven att lagda förslag ska vara budgetneutrala föreslår utredningen att den minsta månadsinkomsten ska fastställas till 10 000 kronor och den minsta totalinkomsten till 120 000 kronor. Utredningen menar dock att de närmare beloppen ska fastställas av regeringen i förordning. HRAC anser emellertid att villkoren för att kvalificera sig för ersättning i likhet med motsvarande regler idag bör framgå direkt av lagen och att eventuella förändringar därmed ska kräva parlamentariskt stöd. Vi anser inte att det är lämpligt att ytterligare minska stabiliteten i försäkringsvillkoren genom att delegera en sådan grundläggande fråga till regeringen.

En företagare som saknar individuppgifter, huvudsakligen enskilda näringsidkare och delägare i handelsbolag, och som inte har bedrivit verksamhet under en längre tid riskerar att stå utan ersättning under en mycket lång tid även om det i slutändan skulle visa sig att villkoren för ersättning är uppfyllda. Det är en konsekvens av att deras kvalificering inte längre bygger på arbetad tid och att eftersläpningen är lång för Skatteverkets beslut om slutlig skatt samtidigt som utredningen anser att interimistiska beslut endast kan användas i begränsad omfattning för denna grupp. HRAC anser att en inkomstförsäkring grundad på individuppgifter är särskilt dåligt anpassad för denna kategori företagare.

En medhjälpande make i en enskild verksamhet ska deklarera sin inkomst i inkomstlaget näringsverksamhet. Då en sådan person oftast

inte är att betrakta som en företagare saknas denna helt möjlighet att kvalificera sig för ersättning enligt de föreslagna bestämmelserna. HRAC anser därför att en medhjälpande make ska kunna kvalificera sig för ersättning på samma sätt som en företagare.

Utredningen föreslår att inkomster från förvärvsarbete som avser mer än en kalendermånads arbete ska kunna räknas om vid prövning av inkomstvillkoret, vilket kan framstå som ett välkommet tillägg. Det är dock otydligt i vilka fall som detta kommer att kunna ske eftersom den närmare tillämpningen ska bestämmas av IAF. Förutom att många sökande har en brytperiod för utbetalning av lön som inte överensstämmer med en kalendermånad innehåller oftast slutlönen en betydande mängd intjänade inkomster. Om de inkomsterna inte skulle kunna medräknas innebär det en kraftig försämring av inkomstunderlaget jämfört med nuvarande tillämpning. Om inkomsterna istället ska räknas med kommer det att medföra en omfattande inhämtning av information från arbetsgivare för de flesta sökande som har varit anställda, vilket minskar den administrativa förenklingen avsevärt. Det är även otydligt huruvida föreskriftsrätten överhuvudtaget medger att inkomster som betalas ut efter ramtiden, vilket ofta kommer att vara fallet med en slutlön eller andra klumpsummor, får beaktas samtidigt som det redan kan finnas 12 inkomster lämnade enligt kontantprincipen under ramtiden. HRAC anser att det faktum att utredningen ser ett behov att korrigera effekterna av den eljest gällande kontantprincipen vittnar om en grundläggande problematik i en inkomstförsäkring som baseras på individuppgifter.

HRAC är tveksam till om bestämmelsen i 5 kap. 7 § att ”bortse från inkomster som bedrivs inom ramen för ett arbetsmarknadspolitiskt program” är en träffsäker definition av de inkomster som utredningen avser att reglera. Exempelvis talas det i 7 § lagen om arbetsmarknadspolitiska program om ”reguljärt arbete inom ramen för jobb- och utvecklingsgarantin” samt jobbgarantin för ungdomar. HRAC utgår från att utredningen anser att sådant arbete även fortsättningsvis ska kunna ligga till grund för en ersättningsperiod och anser att det vore tydligare att, som idag, uttryckligen ange vilka program eller insatser som inte kan kvalificera för ersättning. En annan sak är att det kommer att krävas en mer utvecklad informationsöverföring från Arbetsförmedlingen för att a-kassorna ska kunna identifiera sådana inkomster i en arbetslöshetsförsäkring utan arbetsgivarintyg.

HRAC tillstyrker bestämmelsen i 5 kap. 8 § om att det endast ska bortses från inkomster som har legat till grund för en tidigare kvalificering under förutsättning att ersättning faktiskt också har lämnats till följd av den kvalificeringen.

Ramtid

Utredningen anser att ramtiden, som huvudregel, ska avse de tolv månader som närmast föregått den månad som den sökande begär arbetslöshetsersättning för. Det är en mycket otydlig definition. Om man med uttrycket ”begär” avser en ansökan borde det framgå i lagen. Under alla omständigheter är det oklart vad det har för betydelse om en begäran helt eller delvis avslås eller avvisas. Ska det medföra att utgångspunkten för ramtid flyttas till den tidpunkt som en ansökan kan beviljas eller ligger den fast

vid tidpunkten som den sökande begärde ersättning för och i så fall hur länge då? Beroende på hur frågor om hur slutlöner och liknande ska hanteras i en försäkring byggd på kontantprincipen kan det även uppstå oönskade skillnader i beräkningen som är hänförliga till vilken tidpunkt som en i övrigt arbetslös sökande väljer att begära sin ersättning. HRAK anser att en bestämmelse om ramtid är central för försäkringens funktion och att det inte får råda någon tvekan om dess innebörd, vilket det föreliggande förslaget inte infrar.

Bestämmelsen i 5 kap. 11 § är något otydlig gällande möjligheten att återkvalificera sig med stöd av inkomstvillkorets undantagsregel. HRAK anser att det är rimligt att inkomstvillkoret i första hand prövas enligt huvudregeln under hela den förbrukade ersättningsperioden och i andra hand enligt undantagsregeln.

Det är svårt att förstå innebörden av bestämmelserna i 5 kap. 12 § tillsammans med 8 kap. 6 och 10 §§. Vad är poängen med att efter ett avslutat program, där a-kassan redan har bestämt storlek och längd på arbetslöshetsersättningen inför programmet, göra en ny prövning med avräkning av de dagar med aktivitetsstöd som redan har lämnats, som det får förstås? I vissa fall torde den ersättningsperiod som ska beviljas redan vara förbrukad samtidigt som den sökande vid den tidpunkten inte längre är deltagare i något program. Fråga uppstår även om hur Försäkringskassan ska trappa ned ersättningen under programmet (enligt vilket regelsystem)? HRAK anser att den som inleder en ersättningsperiod med ett program som berättigar till aktivitetsstöd i första hand ska fortsätta

på den perioden vid en senare ansökan om arbetslöshetsersättning.

Överhoppningsbar tid

Utredningen anser att den överhoppningsbara tiden ska begränsas från 5 år till 3 år. Enligt HRAK:s bedömning kommer det att leda till att många som har kunnat kvalificera sig för ersättning med nuvarande regler kommer att stå utan skydd i en framtida arbetslöshetsförsäkring. Förutom att det minskar försäkringens täckningsgrad riskerar det att minska anslutningsgraden i arbetslöshetskassorna. HRAK anser inte att sådana försämringar har legat i utredningens uppdrag och enbart det förhållandet att det inte kommer att finnas individuppgifter för mer än 4 år vid det planerade ikraftträdandet kan inte utgöra skäl för att avvika från utredningsdirektiven.

I utredningen föreslås att vissa förhållanden kan utgöra överhoppningsbar tid under förutsättning att de har varat minst 3 sammanhängande månader. Även om det kravet motiveras på ett annat sätt i utredningen är det tydligt att det är föranlett av svårigheterna med att förena den grundläggande kontantprincipen i individuppgifterna med ett samtidigt behov av att kunna beakta förhållanden som är knutna till viss tid. En anställd person som är sjuk i 4 månader från och med februari kommer ofta att få lönen för januari utbetald under februari och därefter sjuklön (motsvarande minsta månadsinkomst) avseende februari utbetald i mars, med påföljd av att den överhoppningsbara tiden i resterande månader, april och maj, är för kort för att någon månad ska kunna överhoppas samtidigt som arbetsinkomsten efter återgången i arbete i juni inte kommer att betalas ut förrän i juli. Det

kan hävdas att utredningen tar hänsyn till dessa effekter genom att i stor utsträckning låta jämställd tid i form av socialförsäkringsförmåner ligga till grund för kvalificeringen, men faktum kvarstår att underlaget för beräkningen av ersättning minskar (och inte minst ersättningsperiodens längd, vilket berörs mer nedan) och att försäkringen tappar den anknytning till förvärvsarbetet som den enskilde torde förvänta sig. Ur ett motsatt perspektiv lär det vara svårt för den försäkrade att förutse försäkringsutfallet när socialförsäkringsförmåner i vissa fall kan ingå i totalinkomsten samtidigt som de i andra fall utgör obligatorisk överhoppningsbar tid och därmed inte får räknas in. Det är HRAK:s uppfattning att dessa effekter av korsvisa hänsyn mellan kontantutbetalningar och tid – oavsett vad som hävdas i utredningen – inte är ägnade att förbättra förutsebarheten i arbetslöshetsförsäkringen. Ett sätt att minska de negativa konsekvenserna skulle kunna vara att göra kvalificeringen och ersättningsberäkningen mindre rigid: Istället för att låta samtliga månader under ramtiden påverka ersättningen görs den på en förmånligare andel av månaderna, t.ex. genom att nio månader av femton kvalificerar för ersättning.

Det är vidare oklart i vilken omfattning det måste finnas överhoppningsbar tid under en månad (kalendarimånad?) för att den ska anses kunna ingå i en av de tre sammanhängande månaderna. I specialmotiveringen antyds att förhållandet måste ha förelegat under minst hälften av månaden, men uttalandet utesluter inte att det skulle räcka med en dag per månad och svaret på den frågan måste klart framgå av lagtexten.

I nuvarande försäkring är tid som någon är förhindrad att arbeta på

grund av styrkt sjukdom överhoppningsbar. I utredningens förslag har kriteriet ”förhindrad att arbeta” strukits, vilket gör bestämmelsen otvetygligare. HRAK avstyrker därför från den ändringen.

HRAK tillstyrker att åldersgränsen och arbetskravet för att hoppa över heltidsstudier tas bort. Vi ser även en fördel för den försäkrade i att göra en jämförande beräkning vid heltidsstudier som varat minst ett år, även om det innebär ökad administration, men anser att ”minst ett år” behöver definieras tydligare. Vi vill dock anmärka på att det i denna och flera andra föreslagna bestämmelser anges att arbetslöshetskassan ska bedöma vad som är förmånligare utan att närmare anvisa vad det är som ska värderas. Man kan tänka sig att en viss bedömning av ramtiden leder till en högre beräkning av den ersättningsgrundande inkomsten samtidigt som den medför en oförmånligare beräkning av medlemsvillkoret och/eller ersättningsperiodens längd. Vad som kan anses förmånligare kan därmed betraktas på olika sätt av den sökande och arbetslöshetskassan och därtill påverkas av framtida okända förhållanden. HRAK anser att det inte är en tillfredsställande och rättssäker ordning, utan de faktorer som ska viktas bör framgå av lagen.

11. Ersättnings storlek

Som en direkt följd av utredningsdirektiven föreslår utredningen en kraftigare nedtrappning av ersättningen. Utredaren presenterar dock i avsnitt 4.5 en mer allsidig bild av forskningsläget beträffande lämpligheten med en nedtrappning av ersättningsnivåerna. HRAK vill för sin del påpeka att i branscher med återkommande arbetslöshet kan en ersättningstagare, om det sak-

nas möjlighet att förbättra försäkringsskyddet under den pågående ersättningsperioden, inte påverka sin ersättningsnivå trots att denne är aktivt arbetssökande. Ersättningsnivån sänks obönhörligt trots återkommande arbeten, vilket inte överensstämmer med den traditionella synen på arbetslöshet. HRAK anser därför att det behövs en utredning som ges möjlighet att mer förutsättningslöst analysera för- och nackdelar med sänkta ersättningsnivåer i dagens arbetsmarknad.

Enligt de förslag som lämnas kan ersättningen, oavsett tidigare inkomst, efter förnyade ersättningsperioder eller efter ett längre deltagande i garantiprogrammen komma att understiga dagens lägsta grundbelopp. I nuvarande regelsystem kan ersättningsnivån inte understiga 65 procent av tidigare inkomster, bortsett från aktuellt tak för dagpenningen. Förslaget medför vidare att skyddsreglerna för den som har deltagit i något av garantiprogrammen försvinner och att alla möjligheter att stärka sitt försäkringsskydd under ersättningsperioden försvinner (idag kan detta i vissa fall ske genom omräkning vid arbetsuppehåll om 25 veckor, vid övergång från grundbelopp till inkomstrelaterad ersättning samt vid årliga avtalsuppräkringar). HRAK anser att en sådan kraftig nedtrappning och avsaknad av möjlighet att förbättra försäkringsskyddet riskerar att marginalisera arbetslöshetsförsäkringens uppgift inom arbetsmarknadspolitiken, minska anslutningsgraden till arbetslöshetskassorna och öka kostnaderna för kommunerna. Utredningens argumentation om att ersättningsnivåerna motsvarar miniminivåerna enligt ILO:s konvention är inte heller övertygande.

Vi vill påpeka att hänvisningen i 6 kap. 2 § 2 p. felaktigt pekar mot 5

kap. 2 §. Den borde rätteligen avse 5 kap. 3 §. Det är även oklart hur skyddsregeln i återkvalificeringsbestämmelsen i 6 kap. 3 § förhåller sig till den först nämnda bestämmelsen. Kan den som återkvalificerar sig enligt undantagsregeln använda sig av tidigare fastställd ersättningsgrundande inkomst eller är den maximerad till minsta totalinkomst delat med 12?

Som anförts ovan är arbetslöshetsförsäkringen i behov av en större stabilitet och därmed bör ersättningsnivåerna indexeras i lagen. HRAK avstyrker därför från att regeringen ska kunna meddela föreskrifter om en högsta ersättningsgrundande inkomst.

På sidan 340 i utredningen förs ett resonemang och visas ett exempel med innebörden att det krävs en minsta månadsinkomst i minst fyra månader inom medlemstiden för att en högre nivå än den allmänna försäkringsnivån på 50 procent ska gälla. I förslaget till lag, 5 kap. 5 §, framgår dock inte annat än att det krävs medlemskap under minst sex månader inom ramtiden för att få ett högre skydd. Det är oklart vilket uttalande som speglar utredningens avsikter.

HRAK avstyrker från bestämmelsen i 6 kap. 6 § att endast sammanhängande månader inom ramtiden ska beaktas vid prövningen av medlemsvillkoret. Stadgandet riskerar dels att minska anslutningsgraden i arbetslöshetskassorna, dels att uppmuntra till felaktiga överväganden av den enskilde eftersom effekterna av bestämmelserna om ramtid och överhoppningsbar tid är svåra att förutse. Vi anser även att det sista ledet ”även under arbetslösheten” ska strykas i det sista stycket.

12. Ersättningsperiodens längd

Karens

Beträffande karenskravet är det svårt att se hur det kan hindra någon försäkrad från att hamna i ofrivillig arbetslöshet, varför påståendet om att det utgör ett incitament mot kortare arbetslöshet inte är giltigt. Det finns andra sanktioner mot frivillig arbetslöshet och man kan lika gärna hävda att karensen skapar ett incitament för längre arbetslöshet för att den sökande ska få ut något av försäkringen. För den som i samband med arbetslösheten skrivs in i ett arbetsmarknadspolitiskt program saknas det ett karenskrav. Med gällande kompensationsnivåer och system för nedtrappning vidkänns redan den sökande en ekonomisk förlust med anledning av arbetslösheten. Dessutom leder karenskravet stundtals till onödiga tillämpningsproblem. Exempelvis saknas det en reglering om vad som gäller när en ersättningsperiod har beviljats samtidigt som karensen inte har fullgjorts. Kan karenskravet fullgöras efter flera år? HRAK anser därför att det finns skäl att överväga ett slopande av karenskravet.

Ersättningsperiodernas längd

Utredningens förslag om differentierade ersättningsperioder innebär en betydande försämring av försäkringsskyddet jämfört med nuvarande bestämmelser och medför ökat krångel. För den som idag skulle beviljas en ersättningsperiod om 450 dagar och enligt de föreslagna reglerna endast har rätt till 100 dagar innebär förändringen en sänkning av den totala ersättningen med nästan 78 procent. Även för det fall att något fler i formell mening skulle kvalificera sig för ersättning är det högst sannolikt att den faktiska täckningsgraden kommer att minska avsevärt. Utredningen bedömer att 81 procent av ersättningstagarna

kommer att få 300 dagar, men i den beräkningen har hänsyn inte tagits till att även den som är anställd under hela ramtiden kan vara frånvarande från sitt arbete under någon månad på grund av exempelvis föräldraledighet eller sjukdom, vilket skulle innebära en sänkning av antalet ersättningsdagar till 200. De tätare prövningarna av nya ersättningsperioder kommer naturligtvis att öka administrationen för arbetslöshetskassorna. Att den som uppfyller villkoret enligt undantagsregeln endast får beviljas 66 ersättningsdagar, utan möjlighet till inskrivning i någon av garantiprogrammen, framstår som ett direkt slöseri med arbetslöshetskassornas resurser. Man kan fråga sig om undantagsregeln med de begränsningarna fyller någon praktisk funktion eller förmår möta något egentligt behov i förhållande till kostnaderna för att administrera ersättningen.

Även för övriga förkortade ersättningsperioder kommer arbetslöshetsförsäkringen lätt att uppfattas som en kort språngbräda inför Arbetsförmedlingens programverksamhet, vilket riskerar att undergräva försäkringens legitimitet. Legitimiteten påverkas även av att alla regler som är avhängiga periodens längd ger effekter på sätt som inte kan anses vara sakligt motiverade. Exempelvis kan den som återkvalificerar sig efter en period av 100 dagar få en högre ersättning än den som har beviljats fler dagar (eftersom man endast i den situationen kan förstärka sitt försäkringsskydd) eller i vart fall få en lägre nedtrappning av ersättningen (eftersom en nedtrappning med tillämpning av skyddsregeln i den situationen är 5 procent istället för 10 procent, vilket är en följd av att nedtrappningen inte är likformig) och även starta om räkneverken för deltidsbegränsningen och åtgärdsstrapporna. Generellt vid återkva-

lificering gäller att fördelningen av inkomstmånaderna kan få en oproportionerlig inverkan på ersättningsperiodens längd (den som under ersättningsperioden har arbetat ihop ett förmånligt inkomstvillkor kan förlora på att efter en kortare arbetslöshetsperiod tar ett nytt arbete). HRAK avstyrker därför bestämt mot ett införande av differentierade ersättningsperioder.

13. Ersättningens form m.m.

Det är otydligt hur den proportionella minskningen av ersättning på grund av hindertid ska gå till enligt bestämmelsen i 8 kap. 3 §, särskilt med hänsyn till avsaknaden av arbetstid och regler om arbetsutbudets omfattning. Såvitt framgår finns det inga undantag för hinder under lördagar och söndagar. Begränsningen av hindertid till högst 5 dagar per vecka förhindrar inte att exempelvis halv föräldrapenning under en hel kalendervecka reducerar ersättningen med 3,5 ersättningsdagar, vilket inte förefaller proportionerligt med tanke på att en månad ska anses innehålla högst 22 ersättningsdagar. Ordalydelsen i bestämmelsens sista stycke medför att ersättningen under en månad inte ska minskas med hindertid överhuvudtaget för det fall att det även förekommer någon arbetsinkomst, vilket rimligen inte kan ha varit meningen. Om minskning istället ska ske enligt både kapitel 8 och 9 är det oklart hur och i vilken ordning detta ska ske utan att ersättningen minskas dubbelt, vilket vi återkommer till under nästa avsnitt. HRAK anser att den föreslagna regleringen är ofullgången och inte kan läggas till grund för en ny lag.

Vi kan i sammanhanget konstatera att förekomsten av föräldrapenning

upphör att vara en minskningsgrund, utan istället ska prövas enligt de allmänna villkoren. HRAK anser att det skapar ett onödigt bedömningsutrymme och menar att det snarare vore önskvärt att lagstiftaren i fler fall uttryckligt reglerade när arbetslöshetsersättning kan lämnas i relation till andra ersättningslag, antingen som en minskning eller som en samordning, vilket om inte annat skulle förenkla arbetet med de efterkontroller som det finns önskemål om att införa.

När det gäller regleringen i 8 kap. 5 § tyder ordalydelsen på att den faktiskt utbetalade ersättningen ska avgöra hur många dagar som ska dras från ersättningsperioden. Vid en jämförelse med den föreslagna förordningstexten (11 §) talar den dock enbart om ”minskning på grund av förvärvsinkomster” och således inte om annan hindertid. Någon annan bestämmelse som reglerar minskningen av ersättningsdagar finns inte. Om avsikten är att ersättningsdagarna först ska minskas med hindertid och därefter med samordning uppstår en risk för dubbelavdrag. HRAK ifrågasätter om det, förutom en avrundningsregel, finns behov av någon ytterligare reglering av dagavdraget utöver 8 kap. 5 § 1 st. Ett skäl till det är att det i praktiken är omöjligt att fastställa vilka faktiska veckodagar som de utbetalda ersättningsdagarna kommer att avse i en månadsförsäkring.

Som har anförts tidigare under avsnittet om ramtid har vi svårt att förstå meningen med den nya regleringen om hur dagar med aktivitetsstöd ska avräknas från ersättningsperioden. Vi ser inte heller något direkt skäl till att avräkningen endast ska avse aktivitetsstöd som lämnats efter den månad som det inkomstvillkor som ligger till grund för ersättningsperioden har

uppfyllts. Regleringen bör förenklas och närmast motsvara den som gäller i nuvarande försäkring.

När det gäller möjligheten att återanknyta till en pågående ersättningsperiod förefaller utredaren ha missförstått nuvarande tillämpning. När en ersättning har betalats ut saknar betydelse i dagens tillämpning och bör inte heller ha någon betydelse i en ny försäkring. HRAK anser att återanknytning till en ersättningsperiod ska kunna ske inom 12 månader från den månad som ersättningen avser, vilket således bör tydliggöras i lagen. Det bör även klarläggas hur bestämmelserna om överhoppningsbar tid ska tillämpas i dessa fall: ska den prövas dag för dag eller månadsvis?

14. Samordning med andra ersättningar

Samordning

Utredningen föreslår att arbetslöshetsersättningen ska minskas för en sökande som har haft inkomst av förvärvsarbete på deltid samma månad som han eller hon begär ersättning för. En läsare av bestämmelsen får lätt intrycket av att kontantprincipen gäller även i dessa fall, vilket i så fall skulle kunna leda till stora skillnader i ersättningsrätten beroende på när någon som deltidsarbetar får sin lön utbetald. Utredningen menar emellertid att det är den månad som inkomsten tjänas in som ska minska ersättningen, vilket främst framgår av författningskommentaren. Detta byte från kontantprincip till periodiseringsprincip framgår däremot inte av lagtexten, vilket hade kunnat ske genom att uttrycket ”tjänat in inkomst” istället hade använts, och det ägnas inte mer än en mening i den allmänna delen av utredningen.

Problematiken med att periodisera förväntade inkomster under arbetslösheten är emellertid omfattande. Den som arbetar deltid får ofta sin lön utbetald i efterskott, normalt i slutet av påföljande månad. Det är inte ovanligt med ytterligare korrigeringar vid senare utbetalningstillfällen. Individuppgiften ska i sin tur lämnas månaden efter löneutbetalningen och den kommer inte att innehålla några uppgifter om vilka månader som inkomsten avser. Samtidigt anser utredningen att en ansökan om ersättning ska lämnas senast vid utgången av månaden efter den månad som ansökan avser.

Utifrån vår kännedom om hur löner beräknas (inte sällan avseende brutna månader) och betalas ut för våra medlemsgrupper ifrågasätter HRAK att det överhuvudtaget är möjligt få tillförlitliga uppgifter från den sökande om sina förväntade inkomster för den månad som ansökan avser. Individuppgiften, som således i de flesta fall finns tillgänglig först ett par månader senare, kommer inte heller att innehålla de uppgifter som krävs för beräkningen och risken är därför mycket stor att det blir ett omgivande krav på arbetslöshetskassorna att de varje månad i efterhand måste inleda utredningar om återbetalningsskyldighet för var och en av de sökande som utfört deltidsarbete. Eftersom sådana utredningar torde leda till en återkommande och omfattande inhämtning av uppgifter från såväl den sökande som dennes arbetsgivare ser vi en betydande påverkan på arbetslöshetskassornas administration och en negativ inverkan på försäkringens legitimitet i branscher med omfattande deltidsarbetslöshet.

Utredningens enda bidrag till lös-

ning av problemet är låta IAF kunna föreskriva hur ersättningen ska minskas med inkomster från deltidarbete som avser flera kalendermånader. Det i sig löser dock inte de grundläggande svårigheterna med att inhämta den ytterligare information som kommer att behövas för att avgöra eller efterkontrollera ett ärende. Det är också oklart om föreskriftsrätten även ska omfatta heltidsarbeten som inte samtidigt är heltidsanställningar, och därmed ett hinder i sig, såsom uppdrag som avser längre tid än en kalendermånad och vanligtvis utförs på heltid.

Ett annat, men delvis sammanhängande problem, är att ersättningen löper risk att minskas två gånger när den sökande enligt föregående avsnitt har haft hindertid som samtidigt utgör grund för samordning enligt individuppgifterna. För den som påbörjar eller avslutar heltidsanställning under en månad ska ersättningen endast minskas som hindertid, men inkomsten kommer även att framgå på individuppgiften utan möjlighet till avgränsning, vilket kan leda till stora tillämpningsproblem om den sökande växlar mellan hel- och deltidarbete hos samma arbetsgivare. Samma problem uppstår vid andra situationer som är att betrakta som både hinder- och samordningstid, som t.ex. vid sjukperioder med sjuklön, semester med semesterlön och permittering med helt eller delvis bibehållen lön.

Beträffande tillvägagångssättet för minskning vill HRAK påpeka att ordalydelsen i 9 kap. 1 § samt förordningstexten i 12 § inte överensstämmer med exemplen på sid 408 och framåt. Anledningen är att de föreslagna bestämmelserna talar om att arbetslöshetsersättningen ska minskas med inkomsten, medan exemplen förutsätter att det är

den ersättningsgrundande inkomsten som ska minskas, vilket också torde vara den eftersträlvade effekten.

Utöver dessa betydelsefulla praktiska aspekter finns det även risk för att en arbetslöshetsförsäkring utan arbetad tid kan skapa osunda normer på arbetsmarknaden. Enligt regelverkets utformning kan arbetslöshetsersättning, så länge som det inte rör sig om en konstaterad heltidsanställning, helt legalt komma att lämnas enbart av det skälet att en arbetsgivare betalar ut lön som understiger kollektivavtal, ingen lön alls eller i vart fall lön som inte är föremål för beskattning genom individuppgifterna. Det finns därför skäl att tro att arbetslöshetsförsäkringen kan komma att bli ett attraktivt alternativ till de mer reglerade subventionerna till arbetsgivare. Det innebär att arbetslöshetsförsäkringen i mindre grad får karaktären av en omställningsförsäkring och istället riskerar att användas som en renodlad inkomstutrymning, vilket strider mot direktiven för utredningen. HRAK anser att utredningens egen analys om dessa förväntade konsekvenser, att det endast skulle handla om personer som tar arbeten som inte motsvarar deras meriter, vittnar om att man inte har förstått vidden av problematiken i vissa branscher. Vi tror inte heller att Arbetsförmedlingens kontrollfunktion förmår stävja en sådan förmodad negativ utveckling.

Deltidsregel

Vi kan konstatera att den nya deltidsregeln innebär en skärpning för den som har mer sporadiskt återkommande korta anställningar. Detta eftersom den som exempelvis har jobbat tre dagar under en vecka förbrukar 1 månad av 14 tilldelade månader istället för en vecka av de

60 tilldelade veckor enligt nuvarande regler. Detta leder även till oomtvärad skillnader beroende på ersättningsperiodens längd. HRAK delar inte utredningens uppfattning att detta är en rimlig skillnad.

Bisyssla

I likhet med bestämmelserna om deltidsföretag är det oklart hur omfattningen av en bisyssla ska beräknas och fastställas i förhållande till utökningsförbudet och inkomstsamordningen. I dessa ärenden kommer det dessutom att krävas uppgifter från arbetsgivare om arbetad tid. Regleringen om bisyssla i nuvarande arbetslöshetsförsäkring är i allt väsentligt en konsekvens av att den omräkningstabell som bestämmer ersättningens omfattning är begränsad till ett tak på 40 timmar per vecka. HRAK ifrågasätter om det finns något behov av en motsvarande hantering i en inkomstförsäkring som inte innehåller arbetad tid och avstyrker därför från förslaget om bisyssla.

Pension

Dagens tjänstepensioner skiljer sig i stora delar från de som lämnades när regler om tjänstepension infördes i arbetslöshetsförsäkringen. En tjänstepension utgörs idag av ett avstått löneutrymme som arbetstagaren löpande har tjänat in och vars uttag denne i stor utsträckning kan förfoga över själv utan påverkan av andra inkomster. Utredningens uppfattning att en person genom pensionsuttaget kan anses vara mindre benägen att ställa om till nytt arbete är inte hållbar och borde, om den var sann, leda till att ersättning inte beviljas överhuvudtaget. HRAK anser att det finns starka skäl att överväga om inte tjänstepensioner på samma sätt som privata pensionsförsäkringar

borde undantas från samordningen med arbetslöshetsersättning.

15. Varning, avstängning och fränkännande

Sammanläggning

Nuvarande tillämpning av sanktionsbestämmelserna vid misskötsel av arbetssökandet innebär att en upptrappning av sanktionerna endast kan bli aktuella för händelser som ägt rum efter ett tidigare sanktionsbeslut. Det medför att flera sanktionsgrundande förhållanden kan läggas samman i endast ett sanktionsbeslut. Tillämpningen har sin grund i tidigare rättspraxis och uttalanden från tillsynsmyndigheten. Den bärande tanken är att i ett system med upptrappade sanktioner är det de slutliga besluten om sanktion som ska verka handlingskorrigerande på den enskilde.

Utredaren föreslår istället att upptrappning ska ske om den sökande har informerats om att en sanktion kan komma att bli aktuell, om det inte finns särskilda skäl. Vad som menas med information är otydligt i lagen, men det framgår av utredningen att det som avses är Arbetsförmedlingens kännedomskopia till den sökande när en underrättelse har lämnats till arbetslöshetskassan. Kännedomskopian är emellertid en information som arbetslöshetskassorna inte har direkt tillgång till och vars utformning och delgivningsmöjligheter vi inte kan påverka. Dessutom anses sammanläggning kunna omfatta även förhållanden som Arbetsförmedlingen inte lämnar underrättelser om. Handläggningen av Arbetsförmedlingens underrättelser innebär en återkommande mängdhantering för arbetslöshetskassorna och att införa ytterligare manuella provningsmoment eller bedömningsutrymmen

riskerar att få stor påverkan på arbetslöshetskassornas administration. HRAK anser därför att dagens tillämpning är väl grundad utifrån såväl rättssäkerhetsaspekter som värdet av en tydlighet och enkelhet i hanteringen och menar att den tillämpningen snarare bör kodifieras i lag.

Vi vill påpeka att avstängning enligt dagens regler alltid avser hel dag enligt en särskild beräkningsmetod, som följer av en föreskrift från IAF. Då det inte är tydligt att den föreskriften kommer att ha fortsatt giltighet i en månadsförsäkring behövs den frågan regleras närmare i lagen.

Gemensamt för de olika sanktionsbestämmelserna är att rätten till ersättning för kvarvarande dagar i ersättningsperioden till slut kan komma att upphöra. Det torde innebära att den som har ett kommande inkomstvillkor i praktiken inte drabbas av någon sanktion till skillnad från den som saknar ett kommande villkor. Det kan inte vara en ändamålsenlig utformning av ett sanktionssystem. Om avsikten är någon annan, t.ex. att nypövning inte kan bli aktuell eller att nytt inkomstvillkor i sin helhet måste uppfyllas efter händelsepunkten, måste det tydligt framgå av lagtexten. HRAK anser att en lämpligare slutlig sanktion skulle vara att förlänga avstängningstiden till 45 dagar i likhet med vad som gäller för ersättningar till deltagare i arbetsmarknadspolitiska insatser.

Fränkännande

HRAK tillstyrker att arbetskravet vid fränkännande slopas och att en femårsgräns införs för den sanktionen.

16. Återbetalning av ersättning

Det redovisas ingen saklig anledning till att förutsättningarna för återbetalningsskyldighet ska inskränkas genom att grunden ”på annat sätt orsakat” tas bort. Eftersom utredningen anser att en sökande inte har någon skyldighet att intyga riktigheten i uppgifter lämnade av annan

än honom eller henne själv riskerar det att medföra att återbetalningsskyldighet inte föreligger för felaktiga utbetalningar som är orsakade av oriktiga intyg som har åberopats, men inte utfärdats, av den sökande själv. Det finns sannolikt andra situationer som domstolarna inte har haft anledning att lägga någon vikt vid eftersom uttrycket har en uppsamlade funktion i nuvarande bestämmelse. HRAK anser inte att det finns skäl att orsaka någon ny onödig osäkerhet i tillämpningen och avstyrker därför från den ändringen.

17. Uppgiftsskyldighet

HRAK har inget att erinra mot att den detaljerade uppgiftsskyldigheten i FALF upphör. Det kan dock finnas skäl att ha kvar möjligheten att utfärda mer detaljerade bestämmelser som avser direktåtkomst, för det fall att ett smidigt utbyte av uppgifter inte kan nås på annat sätt. I sammanhanget vill vi gärna se att det uppgiftslämnande från Skatteverket avseende slutlig skatt med mera, som är en förutsättning för att bedöma företagares rätt till ersättning, också regleras i förordningen och inte som idag genom ett föräldrat fullmaktsförfarande.

HRAK välkomnar att arbetsgivares och uppdragsgivares uppgiftsskyldighet straffsanktioneras.

18. Handläggning av ärenden

HRAK ställer sig tveksam till uttalandet i specialmotiveringen om att en sökande inte har någon skyldighet att intyga riktigheten i uppgifter lämnade av annan än honom eller henne själv. Om uttalandet innefattar felaktiga uppgifter som utfärdas av någon annan men som åberopas och lämnas in av den sökande själv, t.ex. arbetsgivarintyg, uppstår det en svårförklarlig lucka i ansvarsfördelningen. Vi anser vidare att det i lagen ska finnas ett grundläggande skriftlighetskrav, i likhet med vad som gäller vid omprövning och överklagande.

HRAK har inget att erinra mot att det införs olika handläggningsregler efter mönster från förvaltningslagen, men vi ser en viss risk med att vissa bestämmelser, framför allt gällande kommunikering och beslutsmotivering, kan leda till att löpande utbetalningar, som kan vara beroende av en mängd uppgifter och aktualisera tillämpningen av flera bestämmelser, försenas onödigt länge utan att de förlusterna uppvägs av motsvarande vinster för rättssäkerheten.

Ansökningsfrist

En ansökningsfrist som stängs vid utgången av den månad som följer den månad som ansökan avser är alldeles för kort. Som vi har anfört tidigare under avsnittet om samordning medför det att den sökande under straffansvar i princip blir tvungen att gissa sina inkomstförhållanden till a-kassan. Det finns även andra förhållanden som kan vara oklara för den sökande, t.ex. vid sjukdom och vissa uppsägningssituationer, som det är direkt olämpligt att en ansökan görs innan förhållanden har klarlagts. Vi tror inte heller att prövningen av särskilda skäl utgör en tillräcklig

säkerhetsventil, med tanke på hur motsvarande bestämmelse i förordningen om ersättning till deltagare i arbetsmarknadspolitiska insatser har kommit att tolkas i rättspraxis. HRAK avstyrker därför bestämt från förslaget och anser att ansökningsfristen inte bör vara kortare än fyra månader från den månad som ansökan avser.

19. Rättelse och ändring

Utredningens förmodan att den nuvarande ändringsbestämmelse i 63 § ALF bygger på den gamla förvaltningslagen stämmer inte. Den bestämmelsen har sedan åttiotalet (prop. 83/84:126) i allt väsentligt byggts på motsvarande bestämmelse i lagen om allmän försäkring och numera socialförsäkringsbalken. Eftersom det i utredningen redovisas en ambition att göra närmare anpassningar av procedurfrågor i arbetslöshetsförsäkringen till socialförsäkringen är det förvånande att man i denna fråga vill sära på reglerna utan någon närmare analys av rättsläget och därmed inte någon formulering av vilket problem, om något, som man har tänkt sig att lösa.

HRAK anser att de mer generiska ändringsbestämmelserna i förvaltningslagen inte är anpassade till arbetslöshetsförsäkringen. Det saknas i princip behov av att ändra beslut på grund av nytillkomna omständigheter eftersom det, som utredaren själv framhåller, fortlöpande fattas nya beslut som tar hänsyn till förändrade omständigheter eller förhållanden. HRAK avvisar vidare uppfattningen att arbetslöshetsförsäkringen ska innehålla fakultativa bestämmelser om ändring av beslut. Arbetslöshetsförsäkringen är en rättighetslagstiftning med krav på rättssäkerhet och likabehandling

där fakultativa regler inte hör hemma. Vi ser heller ingen anledning att begränsa möjligheten att ändra beslut till den enskildes nackdel enbart när denne har lämnat oriktiga eller vilseledande uppgifter. Det skulle innebära att det finns större möjligheter att återkräva felaktigt utbetald ersättning än att komma tillrätta med fortsatta felaktiga utbetalningar.

HRAK utesluter inte att det kan finnas skäl att göra en översyn av den befintliga ändringsbestämmelsen i 63 § ALF. En sådan undersökning ska dock vara grundad på en analys av den rättspraxis som vuxit fram under många år, en bedömning av om det finns några problem med den nuvarande tillämpningen och inte på en villfarelse om gällande rätt. HRAK avstyrker därför från att någon av bestämmelserna i kapitel 15 i lagförslaget förs in i en ny arbetslöshetsförsäkring.

20. Omprövning och överklagande

HRAK anser att det bör klargöras i lagen att ett beslut endast kan omprövas en gång, i likhet med vad som gäller inom socialförsäkringen, vilket skulle tydliggöra att lagkraftvunna beslut äger negativ rättskraft, med undantag för befintliga ändringsmöjligheter. Detta har varit lagstiftarens avsikt ända sedan bestämmelsen infördes på åttiotalet, men då det inte har fått genomslag i rättspraxis bör detta förtydligas.

Vi har inget emot att beslut om ersättningsberäkning till Försäkringskassan överklagas på samma sätt som beslut om arbetslöshetsersättning.

Om ändringsreglerna i kapitel 15 trots vårt avstyrkande skulle kom-

ma att införas kan vi konstatera att omprövningsinstitutet och dess besvärstider lär minska i betydelse och att domstolarna i många fall kommer att behöva pröva överklaganden av beslut som inte har varit föremål för omprövning av arbetslöshetskassan.

Att även överklaganden som ändras helt i enlighet med den sökandes yrkande ska lämnas vidare till domstol förefaller inte vara en effektiv hantering. Ett bättre alternativ borde vara att tydliggöra att även ett sådant beslut kan överklagas.

21. Den enskildes rätt när en arbetslöshetskassa inte kan fullgöra sitt uppdrag

Det är i lagtexten otydligt vad som avses med att en a-kassa inte kan fullgöra sitt uppdrag – i synnerhet som det materiella innehållet i bestämmelsen delegeras till regeringen eller IAF. HRAK anser att det klart bör framgå att bestämmelsen endast är tillämplig när arbetslöshetskassan har hamnat i en situation som motsvarar en likvidation.

22. Tillämpningen av arbetslöshetsförsäkringen i förhållande till förordning (EG) nr 883/2004

Såvitt HRAK förstår anser utredningen att – på samma sätt som för gränsarbetare – även inflyttade från en annan medlemsstat ska kunna omfattas av svensk arbetslöshetsförsäkring utan att ha arbetat i Sverige. HRAK anser dock att det för inflyttade finns skäl att överväga ett uttryckligt arbetskrav för att sammanlägga perioder från en annan medlemsstat.

Utredningen föreslår att medlem-

skap i svensk a-kassa inte kan ersätta försäkringstid när den sökande omfattas av en annan stats lagstiftning. Även om HRAK kan ha förståelse för det synsättet kan vi konstatera att följderna kommer att bli längre handläggningstider och fler lagvalsprövningar som underställs Försäkringskassan vid tillfälliga arbeten i en annan medlemsstat.

23. Förhållandet mellan arbetslöshetsförsäkringen och arbetsmarknadspolitiska program

HRAK anser inte att det nödvändigtvis är fel att en sökande har ett ekonomiskt incitament att anvisas till ett arbetsmarknadspolitiskt program. Vi tillstyrker därför att det negativa ekonomiska incitamentet för ungdomar att bli anvisade ungdomsgarantin tas bort. I övrigt avstyrker vi från förslaget om kontinuerlig nedtrappningen av aktivitetsstödet ner till grundbeloppet 223 kronor, som endast kommer att medföra en ökad belastning på kommunerna.

24. Arbetslöshetsförsäkringen och socialförsäkringen

Som vi har anfört ovan under avsnitten om ändring och omprövning finns det fortfarande utrymme för ökad samstämmighet mellan arbetslöshetsförsäkringen och socialförsäkringen.

25. Följdändringar med anledning av ett nytt regelverk

HRAK anser att den föreslagna hänvisningen i LAK, om storleken på den finansieringsavgift som arbetslöshetskassan ska betala, tillsammans med uttalandet i utredningen om att beräkningen ska utgå

från den grupp som har 80 procent av den ersättningsgrundande inkomsten innebär en omotiverad kostnadsökning för a-kassorna som inte har täckning i en försäkring som är så starkt präglad av nedtrappning. Idag beräknas finansieringsavgiften på en faktisk genomsnittsfördelning av nivåerna 80, 70 och 65 procent. Vi avstyrker därför från förslaget och efterlyser en mer rimlig analys av kostnadsfördelningen.

26. Ikraftträdande och övergångsbestämmelser

Vi kan konstatera att utredningen inte har ägnat någon kraft åt att analysera och utforma fungerande övergångsregler. Vi har inte för avsikt att här göra det arbetet, men en konsekvens av lagda förslaget är, med hänsyn till de nuvarande reglerna om evig överhoppningsbar tid i vissa fall, att dagens regler kan komma att gälla under evärdlig tid.

Sammanfattande slutsatser

I direktiven till den ursprungliga utredningen om månadsuppgifter (SOU 2011:40) gavs utredaren i uppdrag att bland annat pröva om arbetad tid och frånvaro skulle ingå i månadsrapporteringen. Bakgrunden var att den tidigare delegationen mot felaktiga utbetalningar föreslog att sådana uppgifter skulle inkluderas. Utredaren ansåg dock att en periodisering av månadsinkomsterna skulle ge tillräckligt nytta för att kunna användas i exempelvis socialförsäkringen och arbetslöshetsförsäkringen. Den kommitté som arbetade vidare med förslaget inom ramen för den parlamentariska socialförsäkringsutredningen (delbetänkande SOU 2012:47) lämnade förslag på att inkludera ende-

ra arbetad tid eller periodisering av inkomster. I den slutliga behandlingen (SOU 2015:21) bestämdes dock att månadsuppgifterna endast skulle behöva redovisas enligt kontantprincipen.

HRAK anser att man med detta ställningstagande gjorde sig av med möjligheten att skapa ett kraftfullt verktyg som hade kunnat användas för mycket annat än rent fiskala ändamål. Utredaren har därför haft ett i det närmaste omöjligt uppdrag, vilket hade kunnat redovisas betydligt öppnare i utredningen. Det finns i utredningen en tendens till att ensidigt skönmåla effekterna av lämnade förslag och att lämna till andra aktörer att identifiera dess svagheter. De nu föreliggande individuppgifterna kan möjligen användas vid kvalificeringen av rätten till ersättning och innebär i det sammanhanget klara administrativa förenklingar. När det gäller arbetslöshetsförsäkringens funktion under själva arbetslösheten förslår dock inte utredaren att möta direktivens önskemål om en arbetslöshetsförsäkring som är utformad efter dagens arbetsliv som innebär att fler går in i och ut ur arbete. Det finns flera bra förslag i utredningen som är värda att ta fasta på, men när det gäller själva kärnan i förslaget, en inkomstförsäkring byggd på individuppgifter, måste HRAK tyvärr avstyrka från att det införs.



Ordförklaring

ALF	lagen om arbetslöshetsförsäkring
LAK	lagen om arbetslöshetskassor
AF	Arbetsförmedlingen
IAF	Inspektionen för arbetslöshetsförsäkring
HRAK	Hotell- och restauranganställdas arbetslöshetskassa
SO	A-kassornas samorganisation (nu mera Sveriges A-kassor)
SOU	Statens offentliga utredningar
DS	Departementsskrivelse
LAS	lagen om anställningsskydd
SFB	Socialförsäkringsbalken
Kassaföreståndare	Huvudansvarig chef för verksamheten
GDPR	General Data Protection Regulation
LO	Landsorganisationen
PTK	Förhandlings- och samverkansrådet (Privattjänstemannakartellen)



